Evropský parlament
2019-2024

Dokument ze zasedání

A9-0151/2024

22.3.2024

***I
ZPRÁVA

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou
(COM(2023)0148 – C9-0049/2023 – 2023/0077(COD))

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

Zpravodaj: Nicolás González Casares

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovací návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem ▌ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtne. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY 70

STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU 72

DOPIS ROZPOČTOVÉHO VÝBORU 91

DOPIS VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ 94

POSTUP V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU 99

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU 100

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou
(COM(2023)0148 – C9-0049/2023 – 2023/0077(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2023)0148),

– s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 194 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0049/2023),

– s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 14. června 2023[1],

– s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 5. července 2023[2],

– s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 22. prosince 2023 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na rozhodnutí Konference předsedů ze dne 21. února 2024 povolit Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, aby rozdělil legislativní postup a postupoval tak, že k projednání na plenárním zasedání budou předložena dvě samostatná konsolidovaná znění,

– s ohledem na článek 59 jednacího řádu,

– s ohledem na stanovisko Hospodářského a měnového výboru,

– s ohledem na dopisy Rozpočtového výboru a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů,

– s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A9-0151/2024),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;

2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným

---

1 Úř. věst. C 293, 18.8.2023, s. 112.
2 Úř. věst. C, C/2023/253, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/253/oj.

textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

Pozměňovací návrh 1

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY EVROPSKÉHO PARLAMENTU*

k návrhu Komise

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2024//…

ze dne ...

kterou se mění ▌ směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944,
pokud jde o zlepšení uspořádání trhu Unie s elektřinou

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[3],

*Pozměňovací návrhy: nový text či pozměněné znění je označeno tučnou kurzivou, vypuštění textu je označeno symbolem ▌ .
[3] Úř. věst. C 293, 18.8.2023, s. 112.

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[4],

v souladu s řádným legislativním postupem[5],

[4] Úř. věst. C, C/2023/253, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/253/oj.

[5] Postoj Evropského parlamentu ze dne … (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ….

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Od září 2021 lze na trzích s elektřinou pozorovat velmi vysoké ceny a jejich kolísání. Jak uvedla Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura ACER“) ve svém konečném posouzení uspořádání velkoobchodního trhu s elektřinou v EU z dubna 2022, jedná se především o důsledek vysoké ceny plynu, který se používá jako surovina při výrobě elektřiny.

(2) Eskalace útočné války Ruska proti Ukrajině, která je smluvní stranou Smlouvy o Energetickém společenství[6], a související mezinárodní sankce ***vedly*** od února 2022 ***ke krizi v oblasti plynu***, narušily globální trhy s energií, umocnily problém vysokých cen plynu a měly významný dopad na ceny elektřiny. Útočná válka Ruska proti Ukrajině rovněž způsobila nejistotu ohledně dodávek dalších komodit, jako je černé uhlí a ropa, které jsou využívány zařízeními na výrobu elektřiny. To vedlo k dalšímu podstatnému zvýšení volatility cen elektřiny. ***Za další růst cen elektřiny může i nižší dostupnost několika jaderných reaktorů a nízký výkon hydroelektráren.***

6 Úř. věst. L 198, 22.7.2006, s.18.

(3) V reakci na tuto situaci ***navrhla Komise ve svém*** sdělení ***„Řešení nárůstu cen*** energie***: soubor opatření a podpor“ z října*** 2021 soubor opatření, která mohou ***Unie*** a její členské státy použít k řešení bezprostředního dopadu vysokých cen energie na ***zákazníky v*** domácnosti a podniky***,*** včetně podpory příjmů, daňových úlev a opatření týkající se úspor a uskladňování ***energií*** ▌ a k posílení odolnosti vůči budoucím cenovým otřesům. Ve svém sdělení ze dne 8. března 2022 nazvaném „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ Komise nastínila řadu dalších opatření s cílem posílit soubor nástrojů a reagovat na rostoucí ceny energie. Dne 23. března 2022 Komise rovněž zavedla dočasný režim státní podpory, který má umožnit určité subvence ke zmírnění dopadu vysokých cen energie.

(4) Komise ***ve svém sdělení*** „Plán REPowerEU“ ***ze*** dne 18. května 2022 ***zavedla*** další opatření zaměřená na úspory energie, diverzifikaci dodávek energie***, vyšší cíl v oblasti energetické účinnosti*** a urychlené zavádění energie z obnovitelných zdrojů s cílem snížit závislost Unie na ruských fosilních palivech, včetně návrhu na zvýšení cíle Unie v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 na 45 %. Sdělení ***Komise ze dne 18. května 2022*** „Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s elektřinou – postup“ kromě stanovení dodatečných krátkodobých opatření k řešení vysokých cen energie dále určilo potenciální oblasti pro zlepšení uspořádání trhu s elektřinou a představilo záměr posoudit tyto oblasti ***s ohledem na měnící se*** legislativní rámec.

(5) ***S cílem naléhavě řešit krizi v oblasti cen energie a bezpečnostní problémy a řešit nárůst*** cen pro občany přijala ***Unie několik právních aktů, včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032[7], které zavedlo přísný*** režim uskladňování zemního plynu, ***nařízení Rady (EU) 2022/1369[8], které stanovilo*** účinná opatření ke snížení poptávky po plynu a elektřině, ***(EU) 2022/1854[9], které zavedlo*** režimy pro omezení cen, aby se zabránilo neočekávaným ziskům na trzích s plynem a elektřinou, a ***(EU) 2022/2577[10], které zavedlo*** opatření k urychlení povolovacích postupů pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

---

7 ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).***

8 ***Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).***

9 ***Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261 I, 7.10.2022, s. 1).***

10 ***Nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 335, 29.12.2022, s. 36).***

(6) Dobře integrovaný trh ***s energií***, který vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999[11], (EU) 2019/942[12] a (EU) 2019/943[13] a ze směrnic Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001[14], (EU) 2018/2002[15] a (EU) 2019/944[16], které jsou souhrnně označovány jako balíček opatření nazvaný Čistá energie pro všechny Evropany by měl Unii umožnit těžit z hospodářských přínosů jednotného trhu s energií za ***všech okolností***, zajistit bezpečnost dodávek energie a udržet proces dekarbonizace ***v zájmu dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality***. Bezpečnější, spolehlivější a efektivnější provoz energetických soustav ***a větší odolnost vůči krátkodobým cenovým otřesům*** rovněž zajišťuje přeshraniční propojení.

---

11 ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).***

12 ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22);***

13 ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).***

14 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).***

15 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210).***

16 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).***

(7) Posílení vnitřního trhu s energií a dosažení cílů v oblasti klimatu a transformace energetiky vyžaduje výraznou modernizaci elektrizační sítě Unie, aby bylo možné pokrýt výrazné zvýšení kapacity obnovitelných zdrojů energie, přičemž výrobní objemy závisí na počasí a vzorce toku elektřiny v celé Unii se mění, jakož i novou poptávku, například pokud jde o elektrická vozidla a tepelná čerpadla. Pro řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou, včetně bezpečnosti dodávek, mají zásadní význam investice do sítí, jak v rámci hranic, tak napříč nimi. Tyto investice jsou nezbytné k integraci energie z obnovitelných zdrojů a poptávky, neboť jsou soustavy od sebe vzdáleny více než v minulosti, a v konečném důsledku k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky. Jakákoli reforma trhu Unie s elektřinou by proto měla přispět k integrovanější elektrizační síti Unie s cílem zajistit, aby každý členský stát dosáhl úrovně propojení elektroenergetických soustav v souladu s cílem propojení elektroenergetických soustav do roku 2030 ve výši alespoň 15 %, jak je stanoveno v čl. 4 písm. d) bodě 1 nařízení (EU) 2018/1999, aby se tato propojovací kapacita co nejvíce využívala pro přeshraniční obchod a aby byla vybudována nebo modernizována elektrizační síť Unie a infrastruktura pro konektivitu, jako jsou projekty společného zájmu Unie zřízené podle nařízení (EU) 2022/869[17]. Všem občanům a podnikům Unie by měla být zajištěna odpovídající konektivita, neboť jim to může přinést významné příležitosti k účasti na transformaci energetiky a digitální transformaci Unie. Zvláštní pozornost by měla být věnována nejvzdálenějším regionům v souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který uznává jejich zvláštní omezení a stanoví přijetí konkrétních opatření, která se na ně vztahují.

17

(8) Současné uspořádání trhu s elektřinou napomohlo vzniku nových a inovativních produktů, služeb a opatření na maloobchodních trzích s elektřinou, podpořilo energetickou účinnost a využívání energie z obnovitelných zdrojů a rozšířilo možnosti výběru s cílem pomoci spotřebitelům snížit jejich účty za energii, a to i prostřednictvím malých výrobních zařízení a nově vznikajících služeb pro zajištění odezvy strany poptávky. Klíčovým prvkem budoucích trhů s elektřinou a elektrizační soustavy v Unii je využití potenciálu digitalizace energetického systému, například prostřednictvím aktivní účasti spotřebitelů. Zároveň je třeba respektovat volbu spotřebitelů a umožnit jim využívat výhody nejrůznějších smluvních nabídek ***a chránit odběratele z řad domácností před vysokými cenami v době energetické krize***. ***Integrace energetické soustavy je pojata jako plánování a provoz energetické soustavy jako celku napříč různými nosiči energie, energetickými infrastrukturami a odvětvími spotřeby, a to vytvářením silnějších vazeb mezi nimi a ve vzájemné synergii a s podporou digitalizace s cílem poskytovat bezpečnou, cenově dostupnou, spolehlivou a udržitelnou energii.***

(9) V souvislosti s energetickou krizí však současné uspořádání trhu s elektřinou ▌odhalilo řadu ▌nedostatků ***a neočekávaných důsledků*** souvisejících s dopadem vysokých a kolísavých cen fosilních paliv na krátkodobé trhy s elektřinou, které vystavují ***zákazníky v*** domácnosti a podniky značnému nárůstu cen a souvisejícím dopadům na jejich účty za elektřinu.

(10) Rychlejší zavádění energie z obnovitelných zdrojů a čistých flexibilních technologií představuje nejudržitelnější a nákladově nejefektivnější způsob, jak strukturálně snížit poptávku po fosilních palivech pro výrobu elektřiny a umožnit přímou spotřebu prostřednictvím elektrifikace a integrace energetické soustavy. Vzhledem k nízkým provozním nákladům mohou obnovitelné zdroje pozitivně ovlivnit ceny elektřiny v celé Unii a snížit ▌ spotřebu fosilních paliv.

(11) Změny uspořádání trhu s elektřinou by měly zajistit, aby výhody plynoucí z rostoucího zavádění energie z obnovitelných zdrojů a transformace energetiky jako celku měli spotřebitelé, včetně těch nejzranitelnějších, a v konečném důsledku je ochránily před energetickými krizemi a zabránily tomu, aby se více zákazníků v domácnosti ocitlo v pasti energetické chudoby. ***Dané*** změny by měly zmírnit dopad vysokých cen fosilních paliv, zejména cen plynu, na ceny elektřiny, aby zákazníkům v domácnosti a podnikům umožnily v dlouhodobém horizontu využívat výhod cenově dostupné a bezpečné energie z udržitelných obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů***, jakož i energeticky účinných řešení při snižování celkových nákladů na energii, což může snížit požadavky na rozšíření elektrizačních sítí a výrobní kapacity***.

(12) ***Cílem reformy*** uspořádání trhu s elektřinou ***je zajistit dostupné a konkurenceschopné ceny elektřiny pro všechny odběratele.*** Reforma ▌ by ***proto*** měla být přínosem nejen pro ***odběratele***, ale také pro konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie, protože usnadní jejich možnosti investovat do čistých technologií, které potřebují ke splnění svých plánů přechodu k nulovým čistým emisím. ***Transformaci*** energetiky v Unii musí ***podporovat*** silná ***základna pro výrobu*** čisté technologie. Tyto reformy podpoří cenově dostupnou elektrifikaci průmyslu a vedoucí postavení Unie v celosvětovém měřítku, pokud jde o výzkum a inovace v oblasti čistých technologií.

(13) Připojení nových výrobních a odběrných zařízení, zejména zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, je často komplikováno průtahy. Jedním z důvodů těchto průtahů je nedostatek dostupné kapacity sítě v místě zvoleném investorem, což znamená, že ▌ připojení zařízení k soustavě vyžaduje rozšíření nebo posílení sítě. ***Zavedení nového požadavku***, aby provozovatelé elektrizačních soustav, a to jak na úrovni přenosu, tak na úrovni distribuce, zveřejňovali a aktualizovali informace o kapacitě dostupné ***pro nová připojení ve svých oblastech provozu***, by ***investorům usnadnilo přístup k informacím*** o dostupnosti kapacity sítě v rámci soustavy, a ***přispělo by tak*** k urychlení ***rozhodování, což by zase urychlilo požadované*** zavádění energie z obnovitelných zdrojů. ***Provozovatelé distribučních soustav by tyto informace měli pravidelně, alespoň jednou za čtvrt roku, aktualizovat. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout, že tento požadavek nebudou uplatňovat na elektroenergetické podniky, které slouží méně než 100 000 připojeným odběratelům nebo obsluhují malé izolované soustavy, nicméně by měly tyto podniky vybízet, aby uživatelům soustavy tyto informace jednou ročně poskytovaly, a měly by za tímto účelem podporovat spolupráci mezi provozovateli distribučních soustav. Provozovatelé soustav by rovněž měli zveřejňovat kritéria používaná k určení dostupných síťových kapacit, jako jsou stávající kapacity poptávky a výrobní kapacity, předpoklady pro posouzení možné další integrace dalších uživatelů soustavy, příslušné informace o možném omezování dodávek energie a očekávaný nadcházející relevantní vývoj v rámci sítě.***

(14) Kromě toho by provozovatelé distribučních soustav měli uživatelům soustavy poskytovat jasné a transparentní informace o stavu a vyřizování jejich žádostí o připojení, aby se vyřešil problém dlouhého čekání na odpovědi týkající se žádostí o připojení k síti. Provozovatelé distribučních soustav by měli ▌ tyto informace ***poskytovat ve lhůtě*** tří měsíců ode dne podání žádosti ***a pravidelně, alespoň jednou za čtvrt roku, je aktualizovat***.

(15) V oblastech, kde mají elektrizační sítě omezenou nebo nulovou síťovou kapacitu, by uživatelé žádající o připojení k síti měli mít možnost využít uzavření nepevné, flexibilní dohody o připojení. Taková dohoda o připojení by například mohla zohlednit skladování energie nebo omezit dobu, během které může elektrárna dodávat elektřinu do sítě, nebo kapacitu, kterou lze vyvézt, a umožnit její částečné připojení. Provozovatelé soustav by měli nabídnout možnost uzavírat v těchto oblastech pružné dohody o připojení. Regulační orgány by měly vytvořit rámce pro provozovatele soustav, aby mohli taková flexibilní připojení zavést, a zajistit, aby byla upřednostněna posílení sítě, která poskytují strukturální řešení, aby byly dohody o připojení změněny na pevné, jakmile budou sítě připraveny, aby byla umožněna flexibilní připojení jako trvalé řešení pro oblasti, kde posílení sítě není efektivní, a v míře, jak je to možné, informovat uživatele , kteří žádají o připojení k síti, o očekávaných úrovních omezení v rámci pružné dohody o připojení.

(16) Během energetické krize byli spotřebitelé vystaveni extrémně kolísavým velkoobchodním cenám energie a měli omezené možnosti zapojit se do trhu s energií. V důsledku toho se mnoho ***zákazníků v domácnosti potýkalo s finančními*** obtížemi ***a nebyli schopni platit své účty***. Nejvíce zasaženi jsou zranitelní spotřebitelů a osoby trpící energetickou chudobou, nicméně problémům se nevyhnuli ani ***zákazníci v domácnosti*** se středními příjmy. ***Vysoké ceny energií by mohly mít také negativní dopad na zdraví, dobré životní podmínky a celkovou kvalitu života spotřebitelů.*** Je proto důležité zlepšit práva a ochranu spotřebitelů, aby spotřebitelé mohli těžit z transformace energetiky, aby jejich účty za elektřinu nebyly závislé na krátkodobých pohybech cen na trzích s energií a aby bylo rozložení rizik mezi dodavateli a spotřebiteli vyvážené.

(17) Spotřebitelé by měli mít přístup k široké škále nabídek, aby si mohli vybrat smlouvu, která odpovídá jejich potřebám. Dodavatelé však svou nabídku zúžili, smlouvy s fixní cenou jsou vzácné a výběr nabídek je omezený. Spotřebitelé by měli mít vždy možnost zvolit ***smlouvu o dodávkách elektřiny*** na dobu určitou ***za dostupnou pevnou cenu*** a dodavatelé by neměli ***mít možnost*** jednostranně měnit smluvní podmínky ***nebo ukončit smlouvu*** dříve, než skončí ***její*** platnost. ***Nicméně smlouvy s dynamickým určováním ceny mají i nadále zásadní význam a stále větší pronikání obnovitelných zdrojů energie může spotřebitelům pomoci snížit jejich účty za energii. Členské státy by měly mít možnost osvobodit dodavatele s více než 200 000 konečnými zákazníky, kteří nabízejí pouze smlouvy s dynamickým určováním ceny, od povinnosti nabízet smlouvy za pevnou cenu na dobu určitou za předpokladu, že to nebude mít negativní dopad na hospodářskou soutěž a zůstane zachován dostatečný výběr smluv za pevnou cenou na dobu určitou.***

(18) Pokud dodavatelé své portfolio elektřiny dostatečně nezajistí, změny velkoobchodních cen elektřiny je mohou finančně ohrozit a mohou vést k jejich selhání a k přenášení nákladů na spotřebitele a další uživatele sítě. Proto by dodavatelé, kteří nabízejí smlouvy za pevnou cenu, měli být náležitě zajištěni. Vhodná zajišťovací strategie by měla zohledňovat přístup dodavatelů k jejich vlastní výrobě elektřiny a její kapitalizaci, jakož i jejich vystavení změnám velkoobchodních tržních cen***, velikost dodavatele a strukturu trhu. Existenci vhodných zajišťovacích strategií lze zajistit za pomoci obecných pravidel, nad jejichž dodržováním je vykonáván dohled, aniž by byl proveden zvláštní přezkum postojů nebo strategií jednotlivých dodavatelů. Nástroji využívanými k posouzení zajišťovacích strategií dodavatelů by mohly být zátěžové testy a požadavky na dodavatele ohledně podávání zpráv***.

(19) Spotřebitelé by měli mít možnost zvolit si dodavatele, který jim nabízí cenu a službu, které nejlépe vyhovují jejich potřebám. Pokrok v technologii měření a dílčího měření v kombinaci s informačními a komunikačními technologiemi znamená, že je technicky možné mít pro jednotlivé prostory ▌ více dodavatelů. Zákazníci by měli mít možnost zvolit si samostatného dodavatele, ***zejména*** pokud jde o elektřinu k napájení spotřebičů, jako jsou tepelná čerpadla nebo elektrická vozidla, které mají obzvláště vysokou spotřebu nebo které jsou rovněž schopny automaticky změnit spotřebu elektřiny v reakci na cenové signály. ***Za tímto účelem by mělo být zákazníkům umožněno mít ve svých odběrových místech pro jediné místo připojení více než jeden bod měření a účtování, což by umožnilo, aby elektřina pro různé spotřebiče byla měřena a dodávána samostatně. Body měření by měly být od sebe jasně odlišeny a měly by být v souladu s platnými technickými pravidly. Pravidla pro rozdělení souvisejících nákladů by měly stanovit členské státy. Pokud inteligentní měřicí systémy mohou měřit přímo více než jeden bod měření,*** lze je používat k tomu***, aby zákazníci měli současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny. Dodavatelé by měli nést odpovědnost za odchylku pouze v případě bodů měření a účtování, do nichž dodávají.***

Kromě toho umožněním použití vyhrazených řešení pro účely měření, která jsou připojena ke spotřebičům s flexibilním a kontrolovatelným zatížením nebo jsou v nich zabudována, se koneční zákazníci mohou zapojit do dalších pobídkových režimů odezvy strany poptávky, které poskytují flexibilní služby na trhu s elektřinou a provozovatelům přenosových a distribučních soustav. Celkově by tato opatření měla ***být slučitelná se sdílením energie,*** přispět k většímu využívání odezvy strany poptávky a k posílení postavení spotřebitelů, což umožní ***zákazníkům*** získat větší kontrolu nad jejich spotřebou elektřiny a nad účty, a zároveň poskytnout elektrizační soustavě dodatečnou flexibilitu, aby bylo možné čelit výkyvům poptávky a nabídky.

(20) Vzhledem k rostoucí složitosti nabídek energie a různým marketingovým praktikám je pro spotřebitele často obtížné plně pochopit důsledky nabídek dodavatelů nebo smlouvy, kterou podepisují. Zejména není často jasné, jak se stanovuje cena, podmínky pro obnovení smlouvy, důsledky vypovězení smlouvy nebo důvody pro změnu podmínek ze strany dodavatele. Proto by dodavatelé nebo účastníci trhu zapojení do agregace měli spotřebitelům poskytovat klíčové informace o nabídkách energie ve stručné a snadno srozumitelné podobě před uzavřením nebo prodloužením smlouvy.

(21) Aby byla zajištěna kontinuita dodávek pro spotřebitele***, zejména*** v ***případech*** selhání dodavatele, měly by členské státy ***mít zavedený režim dodavatele poslední instance***. ***Jmenovat dodavatele poslední instance by mělo být možné buď před selháním, nebo v okamžiku selhání dodavatele. Tento dodavatel poslední instance může*** být ***považován*** za poskytovatele univerzální služby. ▌Dodavatelem ***poslední instance*** může být obchodní jednotka vertikálně integrovaného podniku, který též plní distribuční funkce, pokud splňuje požadavky ohledně oddělení stanovené ▌***ve směrnici*** Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944[18]. Z toho však nevyplývá povinnost členských států poskytovat dodávky za určitou pevně stanovenou minimální cenu. ***Pokud členský stát uloží dodavateli poslední instance povinnost dodávat elektřinu zákazníkovi, který neobdrží tržní nabídky, použijí se podmínky článku 5 směrnice (EU) 2019/944 a tato povinnost může zahrnovat regulovanou cenu pouze v rozsahu, v jakém má tento zákazník právo využívat regulovaných cen. Při posuzování toho, zda jsou nabídky poskytnuté zákazníkům mimo domácnosti tržní, by členské státy měly zohlednit individuální obchodní a technické okolnosti. Pokud členský stát jmenoval dodavatele poslední instance prostřednictvím spravedlivého, transparentního a nediskriminačního postupu již přede dnem vstupu této směrnice v platnost, není nutné, aby byl zahájen nový postup jmenování dodavatele poslední instance.***

[18] ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).***

(22) Sdílení energie může vytvořit odolnost vůči dopadům vysokých a kolísavých velkoobchodních tržních cen na účty spotřebitelů za energii, posílí postavení širší skupiny spotřebitelů, kteří jinak nemají možnost stát se aktivním zákazníkem kvůli finančním nebo prostorovým omezením, jako jsou zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou, a povede k většímu využívání energie z obnovitelných zdrojů díky mobilizaci dodatečných soukromých kapitálových investic a diverzifikaci způsobů odměňování. Díky začlenění vhodných cenových signálů a zařízení pro ukládání energie může sdílení elektřiny přispět k vytvoření základu pro využití potenciálu flexibility menších spotřebitelů. Ustanovení této směrnice o sdílení energie doplňují ustanovení týkající se samospotřebitelů v článku 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001***[19]*** a článku 15 směrnice (EU) 2019/944, zejména pokud jde o kolektivní spotřebu elektřiny z vlastních zdrojů.

(23) Aktivní zákazníci, kteří vlastní nebo si pronajímají zařízení pro ukládání nebo výrobu energie, by měli mít právo sdílet přebytečnou produkci ***za úplatu nebo bezplatně*** a umožnit dalším odběratelům, aby se stali aktivními, nebo sdílet energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou nebo uloženou ve společně pronajatých nebo vlastněných zařízeních ***s kapacitou do 6 MW***, a to buď přímo, nebo prostřednictvím ***organizátora, který je třetí stranou***.

[19] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

V případě zákazníků účastnících se programů sdílení energie, kteří jsou větší než střední podniky, by velikost instalované kapacity výrobního zařízení spojeného se systémem sdílení energie měla činit nejvýše 6 MW a sdílení energie by mělo probíhat v místní nebo omezené zeměpisné oblasti, kterou definují členské státy. Jakákoli platba za sdílení přebytečné produkce za úplatu může být vypořádána buď přímo mezi aktivními zákazníky, nebo automaticky prostřednictvím platformy pro přímé obchodování. Ujednání o sdílení energie jsou založena buď na soukromé smluvní dohodě mezi aktivními zákazníky, nebo jsou organizována prostřednictvím právnické osoby. Právnická osoba, která splňuje kritéria společenství pro obnovitelné zdroje ve smyslu směrnice (EU) 2018/2001 ▌ nebo občanského energetického společenství ve smyslu čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/944 ▌ , by mohla se svými členy sdílet elektřinu vyrobenou ze zařízení, která plně vlastní. Rámec pro ochranu a posílení postavení pro sdílení energie by měl věnovat zvláštní pozornost zranitelným zákazníkům a zákazníkům trpícím energetickou chudobou.

(24) Sdílení energie uvádí do praxe kolektivní spotřebu elektřiny vyrobené z vlastních zdrojů nebo uložené elektřiny dodané do ***veřejné*** sítě několika společně jednajícími aktivními zákazníky. Členské státy by měly pro účely výpočtu energetické složky účtu za energii vystaveného dodavatelem zavést odpovídající IT infrastrukturu, která umožní v určitém časovém rámci sladit ***celkovou naměřenou*** spotřebu ***zákazníka*** s energií vyrobenou z vlastních zdrojů nebo s uloženou energií z obnovitelných zdrojů, ***která se od celkové spotřeby odečte, čímž se zákazníkovi sníží účet***. Výstup daných zařízení by měl být rozdělen mezi agregované profily zatížení spotřebitele na základě statických, proměnlivých nebo dynamických metod výpočtu, které mohou být předem definovány nebo dohodnuty aktivními zákazníky. ***Aktivní zákazníci, kteří se podílejí na sdílení energie, nesou finanční odpovědnost za nerovnováhu, které způsobí, aniž je dotčena možnost, aby aktivní zákazníci přenesli odpovědnost za odchylku na jiné účastníky trhu. Veškerá práva a povinnosti spotřebitelů zavedené touto směrnicí se vztahují na konečné zákazníky zapojené do systémů sdílení energie. Zákazníci v domácnostech s instalovaným výkonem do 10,8 kW v případě jednotlivých zákazníků v domácnostech a do 50 kW v případě budov s více bytovými jednotkami by však neměli být povinni plnit povinnosti dodavatelů. Členské státy by měly mít možnost tyto prahové hodnoty upravit tak, aby odrážely vnitrostátní okolnosti, a to až do 30 kW u zákazníků v domácnostech a do 40 kW až 100 kW u budov s více bytovými jednotkami.***

(25) Malé solární soustavy do zásuvky by spolu s dalšími systémy a technologiemi mohly přispět k většímu využívání energie z obnovitelných zdrojů a k zapojení občanů do transformace energetiky. Členské státy by měly mít možnost podporovat zavádění těchto systémů, které zmírňují administrativní a technickou zátěž. Regulační orgány by měly mít možnost stanovit síťové sazby za dodávky elektřiny pocházející z malých solárních soustav do zásuvky nebo stanovit metodiku pro výpočet těchto sazeb. V závislosti na situaci v členském státě by bylo možné, aby sazby byly velmi nízké nebo dokonce nulové a zároveň odrážely náklady, byly transparentní a nediskriminační.

(26) Zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou by měli být odpovídajícím způsobem chráněni před odpojením elektřiny a rovněž by se neměli dostat do situace, která by je nutila odpojit se. ***Členské státy by tudíž měly zajistit, aby zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou byli plně chráněni před odpojením elektřiny, a to přijetím vhodných opatření, včetně zákazu odpojení nebo jiných rovnocenných opatření.*** Úloha dodavatelů a všech příslušných vnitrostátních orgánů při určování vhodných krátkodobých i dlouhodobých opatření, která by měla být poskytnuta zranitelným zákazníkům a zákazníkům trpícím energetickou chudobou za účelem řízení jejich spotřeby energie a nákladů, je i nadále zásadní, a dodavatelé a příslušné vnitrostátní orgány by měly úzce spolupracovat s orgány sociálního zabezpečení. ***Členské státy mají k dispozici řadu nástrojů a osvědčených postupů, které zahrnují mimo jiné celoroční nebo sezónní zákazy odpojení, předcházení zadlužení a udržitelná řešení, která zákazníkům v obtížné situaci pomáhají platit účty za energii.***

(27) Odběratelé mají právo využívat postupy pro podávání stížností, které spravují jejich dodavatelé, jakož i postupy pro mimosoudní řešení sporů, aby byla jejich práva účinně prosazována a nebyli znevýhodněni v případě neshod s dodavateli, zejména pokud jde o vyúčtování nebo splatnou částku. Pokud zákazníci tyto postupy využijí, dodavatelé by neměli ukončit smlouvy na základě skutečností, které jsou stále předmětem sporu. Dodavatelé a zákazníci by měli i nadále plnit svá smluvní práva a povinnosti, zejména pokud jde o dodávky elektřiny a placení za tuto elektřinu, a postupy pro podávání stížností by se neměly stát důvodem pro zneužívání, které zákazníkům umožní nedostát svým smluvním závazkům, včetně placení účtů. Členské státy by měly mít možnost přijmout vhodná opatření, aby zabránily zneužívání těchto postupů pro podávání stížností nebo řešení sporů.

(28) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny by představovaly v zásadě opatření narušující trh. Takové zásahy by proto měly být prováděny pouze ve vhodných případech a jako závazky veřejné služby a měly by podléhat zvláštním podmínkám. Podle této směrnice jsou regulované ceny přípustné pro zranitelné zákazníky a zákazníky trpící energetickou chudobou, a to i pod úrovní nákladů, a jako přechodné opatření pro zákazníky v domácnostech a mikropodniky***, a to bez ohledu na to, zda nastane krize cen elektřiny***. V době krize cen elektřiny, kdy by velkoobchodní a maloobchodní ceny elektřiny výrazně vzrostly, by členské státy měly mít možnost dočasně rozšířit uplatňování regulovaných cen i na malé a střední podniky. Členským státům by mělo být výjimečně a dočasně umožněno stanovit regulované ceny pod úrovní nákladů jak pro zákazníky v domácnostech, tak pro malé a střední podniky, pokud tím nedojde k narušení mezi dodavateli a dodavatelům bude ***během krize cen elektřiny*** poskytnuta náhrada nákladů na dodávky pod úrovní nákladů. Je však potřeba zajistit, aby tato regulace cen byla cílená a nevytvářela pobídky ke zvýšení spotřeby. ***Dočasné prodloužení cenové regulace*** by ***tudíž mělo*** být ***omezeno*** na 80 % mediánu spotřeby domácností v případě zákazníků v domácnostech a na 70 % spotřeby v předchozím roce u malých a středních podniků. ***Rada by měla na základě návrhu*** Komise ***prostřednictvím prováděcího rozhodnutí vyhlásit regionální nebo celounijní krizi v oblasti cen*** elektřiny. ***Posouzení, zda taková krize nastala, by mělo být založeno na srovnání s cenami v době běžného fungování trhu, a tudíž by z něj měl být vyloučen dopad předchozích krizí vyhlášených podle této směrnice.***

V uvedeném prováděcím rozhodnutí by ***se*** měla rovněž upřesnit ***doba*** platnosti tohoto určení, během něhož se uplatňuje dočasné prodloužení regulovaných cen, která může činit až jeden rok. ***Pokud jsou i nadále splněny podmínky pro vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny, měla by mít Rada možnost dobu platnosti prováděcího rozhodnutí na návrh Komise prodloužit. Svěření prováděcích pravomocí Radě náležitě zohledňuje politickou povahu rozhodnutí přistoupit k využití rozšířené možnosti veřejných zásahů do stanovování cen dodávek elektřiny, jež vyžaduje dosažení křehké rovnováhy mezi různými politickými hledisky, jakož i horizontálními důsledky takového prováděcího rozhodnutí pro členské státy. V případě zranitelných zákazníků a zákazníků trpících energetickou chudobou by cenová regulace uplatňovaná členskými státy mohla pokrýt 100 % ceny v souladu s článkem 5 směrnice (EU) 2019/944. V každém případě by vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny mělo zajistit rovné podmínky ve všech členských státech, kterých se rozhodnutí týká, aby nedošlo k nepřiměřenému narušení vnitřního trhu.***

(29) Členské státy by měly mít možnost poskytovat v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU podporu na dodatečné náklady průmyslových spotřebitelů na elektřinu v dobách elektroenergetické krize a výjimečně výrazného zvýšení cen.

(30) Vzhledem k tomu, že Estonsko, Litva a Lotyšsko dosud nejsou synchronizovány s unijní elektrizační soustavou, potýkají se při organizaci vyrovnávacích trhů a při tržním zadávání zakázek na podpůrné služby s velmi specifickými problémy. I když synchronizace probíhá, jedním z rozhodujících předpokladů stabilního synchronního provozu soustavy je dostupnost dostatečných regulačních záloh pro regulaci frekvence. Avšak vzhledem k tomu, že jsou pobaltské země, pokud jde o řízení frekvence, závislé na synchronně propojené oblasti zajišťované Ruskem, nebyly dosud s to vytvořit vlastní fungující vyrovnávací trh. Útočná válka Ruska proti Ukrajině podstatně zvýšila riziko v oblasti bezpečnosti dodávek, které s sebou neexistence vlastních vyrovnávacích trhů přináší. Pokud je to nezbytné k tomu, aby byla na přechodnou dobu zajištěna bezpečnost soustavy, měly by tudíž být Estonsko, Litva a Lotyšsko osvobozeny od požadavků některých ustanovení čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944[20]. Přechodná období pro Estonsko, Litvu a Lotyšsko by měla být po synchronizaci co nejdříve postupně ukončena a měla by být využita k vytvoření náležitých tržních nástrojů nabízejících krátkodobé regulační zálohy a další nezbytné podpůrné služby a měla by být omezena na dobu, která je pro daný proces nezbytně nutná.

[20] ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).***

(31) Vzhledem k tomu, že kyperská přenosová soustava není připojena k přenosové soustavě žádného jiného členského státu, potýká se Kypr při organizaci vyrovnávacích trhů a při tržním zadávání zakázek na podpůrné služby s velmi specifickými problémy. Pokud je to nezbytné k tomu, aby byla zajištěna bezpečnost soustavy na přechodnou dobu, tj. do doby, než bude kyperská přenosová soustava připojena k přenosovým soustavám jiných členských států prostřednictvím propojovacích vedení, měl by tudíž být Kypr osvobozen od požadavků čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944.

(32) ***Tato směrnice*** stanoví právní základ pro zpracování osobních údajů v souladu s ***nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679***[21]. Členské státy by měly zajistit, aby byly splněny všechny zásady a povinnosti v oblasti zpracování osobních údajů stanovené v nařízení ***(EU) 2016/679***, včetně minimalizace údajů. Pokud lze cílů ***této směrnice*** dosáhnout bez zpracování osobních údajů, měli by ***správci údajů využívat*** anonymizované a agregované údaje.

---

[21] ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).***

(33) V rozsahu, v jakém kterékoli z opatření stanovených v této směrnici představuje státní podporu, není ustanoveními týkajícími se těchto opatření dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Komise má pravomoc posoudit slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem.

(34) Směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny.

(35) Jelikož cíle této směrnice, totiž zlepšení uspořádání integrovaného trhu s elektřinou, zejména zamezení příliš vysokým cenám elektřiny, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, lze jej však lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změna směrnice (EU) 2018/2001

V čl. 4 odst. 3 směrnice (EU) 2018/2001 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Za tímto účelem se podpora v rámci režimů přímé podpory cen poskytuje ve formě tržní prémie, která může být mimo jiné klouzavá nebo pevná.

Druhý pododstavec se nevztahuje na podporu elektřiny ze zdrojů uvedených v čl. 19d odst. 4 nařízení (EU) ***2019/943***, na kterou se vztahuje čl. 19d odst. 1 uvedeného nařízení.

Článek 2

Změny směrnice (EU) 2019/944

Směrnice (EU) 2019/944 se mění takto:

1) Článek 2 se mění takto:

a) ***bod*** 8 se ***nahrazuje*** tímto:

„8) „aktivním zákazníkem“ konečný zákazník nebo skupina společně jednajících konečných zákazníků, kteří spotřebovávají nebo ukládají elektřinu vyrobenou ve svých vlastních prostorách umístěných ve vymezených hranicích, nebo elektřinu vyrobenou z vlastních zdrojů nebo sdílenou elektřinu v jiných prostorách , nebo kteří prodávají elektřinu vyrobenou z vlastních zdrojů, či se účastní programů flexibility nebo energetické účinnosti, za předpokladu, že uvedené činnosti nepředstavují jejich hlavní obchodní nebo profesionální činnost.“ ;

b) ***vkládá*** se ***nový bod***, ***který zní***:

„10a) „sdílením energie“ vlastní spotřeba aktivními zákazníky energie z obnovitelných zdrojů buď:

a) vyrobené nebo ukládané společně v místě odběru, nebo mimo něj, prostřednictvím zařízení, které vlastní nebo pronajímají, ať už zcela, nebo zčásti; nebo

b) právo, k níž na ně bylo převedeno jiným aktivním zákazníkem, ať už bezplatně nebo za úplatu.“;

c) ***vkládá*** se ***nový bod***, ***který zní***:▌

„15a) „smlouvou na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou“ smlouva na dodávky elektřiny mezi dodavatelem a konečným zákazníkem, která zaručuje, že ▌ smluvní podmínky, včetně ceny, ***zůstanou nezměněny po celou dobu trvání smlouvy s tím, že*** v rámci pevné ceny může ***být obsažen*** flexibilní prvek, například s kolísáním cen ve špičce a mimo špičku***, přičemž změny výsledného vyúčtování mohou vyplývat pouze z prvků, které dodavatelé neurčují, jako jsou daně a poplatky***;“;

▌ d) vkládají se nové body, které znějí:

„24a) „dodavatelem poslední instance“ dodavatel, který je ▌ určen k převzetí dodávek elektřiny zákazníkům dodavatele, který ukončil činnost;“;

24b) „energetickou chudobou“ energetická chudoba ve smyslu čl. 2 bodu 52 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791*;

24c) „dohodou o flexibilním připojení“ soubor dohodnutých podmínek pro připojení elektrické kapacity k síti, který zahrnuje podmínky pro omezení a kontrolu dodávek elektřiny do přenosové nebo distribuční soustavy, jakož i pro pozastavení dodávek;

---

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1).“;***

e) bod 31 se nahrazuje tímto:

„31) „energií z obnovitelných zdrojů“ nebo „obnovitelnou energií“ energie z obnovitelných zdrojů nebo obnovitelná energie ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2018/2001;“;

2) článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4
Svobodný výběr dodavatele

Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci mohli svobodně nakupovat elektřinu od ***dodavatelů*** dle vlastního výběru. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci měli možnost uzavřít současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny ***nebo dohodu o sdílení energie*** a aby za tímto účelem měli nárok mít ve svých odběrových místech více než jeden bod měření a vyúčtování pro jediné místo připojení. ***Je-li to technicky proveditelné, mohou být inteligentní měřicí systémy zavedené v souladu s článkem 19 použity k tomu, aby zákazníci mohli mít současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny nebo více než jednu dohodu o sdílení energie, aniž by bylo nutné instalovat různé měřicí systémy.“;***

3) ***vkládá*** se ***nový článek, který zní***:

„Článek 6a

Dohody o flexibilním připojení

1. Regulační orgán nebo jiný orgán či subjekt určený členským státem vytvoří rámec, který provozovatelům přenosových soustav a provozovatelům distribučních soustav umožní uzavírat dohody o flexibilním připojení v oblastech, kde je kapacita sítě pro nová připojení omezená nebo není k dispozici. Tento rámec se zveřejní v souladu s čl. 31 odst. 3 a čl. 50 odst. 4a prvním pododstavcem nařízení (EU) 2019/943. Tento rámec zajistí, aby:

a) flexibilní připojení obecně nezpožďovalo posilování sítě v určených oblastech;

b) byl na základě stanovených kritérií zajištěn přechod z dohod o flexibilním připojení na dohody o pevném připojení, jakmile je síť dobudována; a dále

c) v oblastech, kde regulační či jiný příslušný orgán stanovený členským státem nepovažuje rozvoj sítě za nejefektivnější řešení, byly v příslušných případech dovoleny dohody o flexibilním připojení coby trvalé řešení, a to i pro uskladňování energie.

2. Rámec uvedený v odstavci 1 může zajistit, aby dohody o flexibilním připojení uváděly přinejmenším:

a) maximální pevnou dodávku do sítě a její pozastavení, jakož i dodatečnou flexibilní kapacitu dodávky nebo jejího pozastavení, kterou lze připojit a rozlišit podle časových bloků v průběhu roku;

b) síťové poplatky platné pro pevné i flexibilní kapacity dodávek a jejich pozastavení;

c) dohodnutou dobu trvání dohody o flexibilním připojení a očekávané datum pro poskytnutí připojení pro celou požadovanou pevnou kapacitu.

Uživatel soustavy, který se připojuje prostřednictvím flexibilního připojení k síti, musí instalovat systém řízení výkonu, který je certifikován autorizovaným certifikátorem.“;

4) Článek 11 se mění takto:

a) nadpis se nahrazuje tímto:

„Nárok na smlouvu ***na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou*** a na smlouvu s dynamickým určováním ceny elektřiny;“;

b) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. ▌ Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační rámec dodavatelům umožňoval nabízet smlouvy ***na dodávky elektřiny*** na dobu určitou s pevnou cenu a smlouvy s dynamickým určováním ceny elektřiny. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci, kteří mají nainstalován inteligentní elektroměr, mohli požádat o uzavření smlouvy s dynamickým určováním ceny elektřiny a aby všichni koneční zákazníci mohli požádat o uzavření smlouvy ***na dodávky*** elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou s trváním nejméně jednoho roku alespoň u jednoho dodavatele a každého dodavatele, který má více než 200 000 konečných zákazníků.

Odchylně od prvního pododstavce mohou členské státy osvobodit dodavatele s více než 200 000 konečných zákazníků od povinnosti nabízet smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou, pokud:

a) tento dodavatel nabízí pouze smlouvy s dynamickým určováním ceny;

b) výjimka nemá nepříznivý dopad na hospodářskou soutěž a dále

c) k dispozici je stále dostatečný výběr smluv na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou pro konečné zákazníky.

Členské státy zajistí, aby dodavatelé jednostranně neměnili podmínky smluv na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou a neukončovali je před uplynutím sjednané doby.“;

c) ***vkládají*** se ***nové odstavce*** ▌ , ***které znějí***:

„1a. Před uzavřením nebo prodloužením jakékoli smlouvy podle odstavce 1 tohoto článku obdrží koneční zákazníci stručný přehled základních smluvních podmínek v přehledné, výstižné a srozumitelné podobě. Tento přehled ***stanoví práva uvedená*** v čl. 10 odst. 3 a 4 ***a zahrnuje přinejmenším***:

a) celkovou cenu a její vyčíslení;

b) vysvětlení, zda je cena pevná, proměnlivá nebo dynamická;

c) e-mailovou adresu dodavatele a linku na podporu spotřebitelů; a dále

d) případně informace o jednorázových platbách, obchodních akcích, doplňkových službách a slevách.

V tomto ohledu Komise poskytne pokyny. ▌

1b. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci se smlouvami na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou nebyli vyloučeni, pokud se tak rozhodnou, z účasti na odezvě strany poptávky a sdílení energie, jakož i z aktivního přispívání k dosažení potřeb flexibility vnitrostátní elektrizační soustavy.“;

d) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. ▌Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci byli dodavateli plně informováni o příležitostech, nákladech a rizicích ***různých typů smluv o dodávkách elektřiny*** a zajistí, aby dodavatelé byli povinni poskytovat konečným zákazníkům odpovídající informace, včetně toho, že je nutné si nechat nainstalovat vhodný elektroměr. Regulační orgány***:***

a) monitorují vývoj trhu a posuzují rizika, která mohou být s novými produkty a službami spojena, a řeší nekalé praktiky;

b) přijmou odpovídající opatření, jsou-li zjištěny nepřípustné poplatky za ukončení smlouvy v souladu s čl. 12 odst. 3.“;

5) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 15a

Právo na sdílení energie

1. ***Členské státy zajistí, aby*** všechny domácnosti, malé a střední podniky, veřejné subjekty ***a v případě, že tak členský stát rozhodl, i jiné kategorie konečných zákazníků měly*** právo podílet se na sdílení energie jako aktivní zákazníci ***nediskriminačním způsobem v rámci téže nabídkové zóny nebo v omezenější zeměpisné oblasti, kterou určí členský stát***.

2. ***Členské státy zajistí, aby*** aktivní zákazníci ***byli*** oprávněni sdílet energii ▌ mezi sebou na základě soukromých dohod nebo prostřednictvím právního subjektu. ***Účast na sdílení energie nesmí být součástí primární obchodní nebo profesní činnosti aktivních zákazníků.***

3. Aktivní zákazníci mohou ***určit*** třetí stranu ***jako organizátora sdílení energie za účelem:***

a) ***informování o ujednáních o sdílení energie s dalšími příslušnými subjekty, jako jsou dodavatelé a provozovatelé soustav, včetně aspektů souvisejících s platnými sazbami, tarify, daněmi nebo poplatky;***

b) ***poskytování podpory při řízení a vyrovnávání flexibilních odběrů za elektroměrem, distribuovaných zařízení pro výrobu a skladování energie z obnovitelných zdrojů, která jsou součástí příslušného ujednání o sdílení energie;***

c) ***uzavírání smluv s aktivními zákazníky, kteří se účastní sdílení energie, a zasílání vyúčtování těmto zákazníkům;***

d) instalace a provozu ***výrobního nebo skladovacího zařízení***, včetně měření a údržby.

Organizátor sdílení energie nebo jiná třetí strana může vlastnit nebo spravovat zařízení pro ukládání energie nebo zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů ***o výkonu až 6 MW, aniž by byli považováni za aktivního zákazníka, vyjma případů, kdy se projektu sdílení energie účastní jeden z aktivních zákazníků. Organizátor*** sdílení energie ***poskytuje nediskriminační služby a transparentní ceny, sazby a podmínky služeb. Pokud jde o první pododstavec písm. c) tohoto článku, použijí se články 10, 12 a 18. Členské státy stanoví rámec pro uplatňování tohoto odstavce***.

4. Členské státy zajistí, aby aktivní zákazníci, kteří se účastní sdílení energie:

a) měli nárok na ***odečtení sdílené elektřiny dodané do sítě od*** jejich ***celkové naměřené spotřeby*** v časovém intervalu, který není delší než interval zúčtování odchylek, aniž jsou dotčeny příslušné ***nediskriminační*** daně, poplatky a síťové poplatky ***odrážející náklady***;

b) požívali všech práv a povinnosti spotřebitelů jako koneční zákazníci podle této směrnice ▌ ;

c) ***nemuseli plnit povinnosti dodavatele, je-li energie sdílena mezi domácnostmi s instalovaným výkonem do 10,8 kW pro jednotlivé domácnosti a do 50 kW pro budovy s více bytovými jednotkami;***

d) měli přístup k ***dobrovolným*** dohodám ▌ se spravedlivými a transparentními podmínkami dohod ***o sdílení energie***;

e) v případě konfliktu vyplývajícího z dohody o sdílení energie mají koneční zákazníci přístup k mimosoudnímu řešení sporů ***s ostatními účastníky dohody o sdílení energie*** v souladu s článkem 26;

e) nebyli vystaveni nespravedlivému a diskriminačnímu zacházení ze strany účastníků trhu nebo svých subjektů zúčtování;

f) byli informováni o možnosti změn nabídkových zón v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2019/943 a o skutečnosti, že právo na sdílení energie je omezeno ***v souladu s odstavcem 1 tohoto odstavce***;

g) ujednání o sdílení energie oznámili příslušným provozovatelům soustav a účastníkům trhu, včetně příslušných dodavatelů, a to buď přímo, nebo prostřednictvím organizátora sdílení energie.

Členské státy mohou upravit maximální instalovaný výkon uvedený v prvním pododstavci písm. c) v souladu s tímto:

a) v případě jednotlivých domácností lze instalovaný výkon zvýšit až na 30 kW;

b) v případě budov s více bytovými jednotkami lze instalovaný výkon zvýšit až na 100 kW nebo snížit na nejméně 40 kW; jakékoli snížení lze uplatnit pouze v případě řádně odůvodněných zvláštních okolností z důvodu snížené průměrné velikosti budov s více bytovými jednotkami.

5. Jsou-li jiné kategorie konečných zákazníků účastnících se programů sdílení energie větší než střední podniky, použijí se tyto dodatečné podmínky:

a) velikost instalované kapacity výrobního zařízení spojeného se systémem sdílení energie činí nejvýše 6 MW;

b) ke sdílení energie dochází v místní nebo omezené zeměpisné oblasti vymezené dotčeným členským státem.

6. Členské státy zajistí, aby příslušní provozovatelé přenosových soustav nebo provozovatelé distribučních soustav nebo jiné určené subjekty:

a) nejméně jednou měsíčně a v souladu s článkem 23 monitorovali, shromažďovali, ověřovali a sdělovali údaje o měření týkající se sdílené elektřiny s příslušnými konečnými zákazníky a účastníky trhu***, a za tímto účelem zavedli vhodné systémy IT***;

b) poskytli relevantní kontaktní místo pro účely***:***

i) evidence ujednání o sdílení energie***;***

ii) ***zpřístupnění praktických informací pro sdílení energie;***

iii) obdržení informací o příslušných měřicích bodech, změnách umístění a účasti

iv) v příslušných případech jasné, transparentní a včasné validace metody výpočtu.

7. Členské státy přijmou vhodná a nediskriminační opatření, aby zajistily, že zranitelní zákazníci a zákazníci postižení energetickou chudobou budou mít přístup k systémům sdílení energie. Tato opatření mohou zahrnovat podpůrná finanční opatření nebo kvótu pro přidělování produkce.“

8. Členské státy zajistí, aby projekty sdílení energie vlastněné veřejnými orgány zpřístupnily sdílenou elektřinu zranitelným zákazníkům a zákazníkům postiženým energetickou chudobou. Členské státy přitom vynaloží veškeré úsilí, aby prosadily, že množství této dostupné energie bude činit v průměru alespoň 10 % sdílené energie.

9. Členské státy mohou podporovat zavádění malých solárních soustav do zásuvky s kapacitou do 800 W uvnitř budov a na nich.

10. Komise členským státům bez zvýšení administrativní zátěže poskytne pokyny s cílem usnadnit jim zavedení standardizovaného přístupu, pokud jde o sdílení energie, a zajistit rovné podmínky pro společenství pro obnovitelné zdroje a občanská energetická společenství.

11. Tímto článkem není dotčeno právo zákazníků zvolit si svého dodavatele v souladu s článkem 4 ani použitelná vnitrostátní pravidla pro povolování poskytovatelů.“;

6) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 18a

Řízení rizik dodavatelů

1. ▌ Regulační orgány***, nebo pokud členský stát pro tento účel určil jiný nezávislý příslušný orgán, tento určený příslušný orgán s přihlédnutím k velikosti dodavatele a struktuře trhu, případně včetně provedení zátěžových testů*** zajistí, aby dodavatelé***:***

a) měli zavedeny a uplatňovali vhodné zajišťovací strategie, které omezí riziko, které pro ekonomickou životaschopnost smluv se zákazníky představují změny velkoobchodních dodávek elektřiny, a zároveň zachovají likviditu a cenové signály z krátkodobých trhů***;***

b) přijali veškerá přiměřená opatření, aby omezili riziko selhání dodávek.

2. Zajišťovací strategie dodavatelů mohou zahrnovat použití smluv o nákupu elektřiny ***nebo jiné vhodné nástroje, například forwardové smlouvy***. Pokud existují dostatečně rozvinuté trhy pro smlouvy o nákupu elektřiny, které umožňují účinnou hospodářskou soutěž, mohou členské státy požadovat, aby část rizikové expozice dodavatelů vůči změnám velkoobchodních cen elektřiny odpovídající době jejich expozice na straně spotřebitele byla pokryta prostřednictvím smluv o nákupu elektřiny pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie, s výhradou dodržování práva Unie v oblasti hospodářské soutěže.

3. Členské státy budou usilovat o zajištění dostupnosti zajišťovacích produktů pro občanská energetická společenství a společenství pro obnovitelné zdroje ***a za tímto účelem zavedou facilitační podmínky.“;***

7) v článku 27 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci v domácnostech, a pokud to členské státy uznají za vhodné, i malé podniky, mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za konkurenční, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zajistily poskytování univerzální služby, uloží členské státy provozovatelům distribučních soustav povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 59 odst. 7. Tato směrnice nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků mimo domácnosti podporou možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie zákazníků.***“;***

7) vkládá se ▌ nový článek, který zní:

„Článek 27a

Dodavatel poslední instance

1. ***Pokud*** členské státy ***dosud nezavedly režim pro*** dodavatele poslední instance***, zavedou takový režim, aby zajistily kontinuitu dodávek*** alespoň pro zákazníky v domácnostech. Dodavatelé poslední instance jsou jmenováni spravedlivým, ▌ transparentním a nediskriminačním postupem.

2. Koneční zákazníci, kteří jsou převedeni pod dodavatele poslední instance, ***i nadále požívají všech svých práv*** zákazníků***, jak je stanoveno v této směrnici***.

3. Členské státy zajistí, aby dodavatelé poslední instance neprodleně informovali převedené zákazníky o obchodních podmínkách a aby těmto zákazníkům zajistili plynulou kontinuitu služeb po dobu ***nutnou k nalezení nového dodavatele, trvající*** nejméně ***šest*** měsíců.

4. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci získali informace a motivaci k přechodu na tržní nabídku.

5. Členské státy mohou požadovat, aby dodavatel poslední instance dodával elektřinu zákazníkům v domácnostech ***a malým a středním podnikům, které*** neobdrží tržní nabídky. V takových případech se použijí podmínky stanovené v článku 5.“ ***;***

8) ▌ vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 28a

Ochrana před odpojením ▌

1. Členské státy zajistí, aby zranitelní zákazníci ***a zákazníci postižení energetickou chudobou*** byli ***plně*** chráněni před odpojením elektřiny***, a to přijetím vhodných opatření, včetně zákazu odpojení nebo jiných rovnocenných opatření***. Tato ochrana se poskytuje jako součást koncepce zranitelných zákazníků podle čl. 28 odst. 1 ▌, aniž jsou dotčena opatření stanovená v čl. 10 odst. 11.

Při oznámení Komisi o provedení této směrnice ve vnitrostátním právu členské státy objasní vztah mezi prvním pododstavcem a odpovídajícími částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů opatřeními přijatými k provedení prvního pododstavce.

2. Členské státy zajistí, aby dodavatelé neukončovali smlouvy a neodpojovali zákazníky z důvodů, na jejichž základě vyřizují stížnost v souladu s čl. 10 odst. 9, nebo na které se vztahuje mechanismus mimosoudního urovnání sporů v souladu s článkem 26. Touto stížností nebo použitím takového mechanismu nejsou dotčena smluvní práva a povinnosti stran. Členské státy mohou přijmout vhodná opatření, aby zabránily zneužití řízení.

3. Členské státy přijmou vhodná opatření, která zákazníkům umožní vyhnout se odpojení, což může zahrnovat:

a) podporu dobrovolných kodexů pro dodavatele a zákazníky týkajících se prevence a řešení případů zákazníků v prodlení; tato ujednání se mohou týkat podpory pro zákazníky při řízení jejich spotřeby energie a nákladů, včetně upozorňování na neobvykle vysoké nárůsty energie nebo spotřeby v zimních a letních obdobích, nabízení vhodných flexibilních platebních plánů, opatření v oblasti dluhového poradenství, vlastních odečtů elektroměrů a lepší komunikace se zákazníky a podpůrnými subjekty;

b) podporu vzdělávání a zvyšování povědomí zákazníků o jejich právech a řízení dluhu;

c) přístup k finančním prostředkům, poukázkám nebo dotacím na podporu úhrady faktur;

d) podporu a usnadnění odečtů elektroměrů každé tři měsíce, nebo případně po kratší zúčtovací období, pokud byl zaveden systém pravidelných vlastních odečtů konečným zákazníkem za účelem splnění povinností stanovených v příloze I bodě 2 písm. a) a b), pokud jde o četnost vyúčtování a poskytování informací o vyúčtování.“;

9) v článku 31 se odstavce 2 a 3 nahrazují tímto:

„2. Provozovatel distribuční soustavy nesmí v žádném případě diskriminačním způsobem rozlišovat mezi uživateli soustavy nebo kategoriemi uživatelů soustavy, včetně společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, zejména pokud jde o zvýhodňování přidružených podniků.

3. ***Provozovatelé distribučních soustav*** poskytují uživatelům soustav informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě ***a*** její účinné využití. ***Provozovatelé distribučních soustav*** zejména transparentním způsobem zveřejňují jasné informace o kapacitě dostupné pro nová připojení ve své oblasti provozu, a to ***s vysokou prostorovou granularitou se zohledněním veřejné bezpečnosti a důvěrnosti údajů, včetně kapacity, která je předmětem žádosti o připojení, a možnosti*** flexibilního ***připojení*** v přetížených oblastech. ***Tyto informace zahrnují kritéria použitá k výpočtu dostupné kapacity pro nová připojení***. ***Provozovatelé distribučních soustav*** tyto informace pravidelně ***a v každém případě*** alespoň ***čtvrtletně*** aktualizují.

Provozovatelé distribučních soustav rovněž poskytují uživatelům soustavy jasným a transparentním způsobem informace o stavu a vyřizování jejich žádostí o připojení. Tyto informace poskytnou do tří měsíců od podání žádosti. ***Není-li požadované připojení poskytnuto ani trvale zamítnuto, provozovatelé distribučních soustav tyto informace pravidelně, alespoň čtvrtletně, aktualizují.“;***

3a. Provozovatelé distribučních soustav poskytnou uživatelům soustav možnost požádat o připojení k síti a možnost předložit příslušné dokumenty výhradně v digitální podobě.

3b. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavec 3 na integrované elektroenergetické podniky, které obsluhují méně než 100 000 připojených zákazníků nebo malé izolované soustavy. Členské státy se mohou rozhodnout, že uplatní nižší prahovou hodnotu než 100 000 připojených zákazníků.

Členské státy vybízí integrované elektroenergetické podniky, které poskytují služby méně než 100 000 připojeným zákazníkům, aby uživatelům soustavy jednou ročně poskytovaly informace uvedené v odstavci 3, a za tímto účelem podporují spolupráci mezi provozovateli distribučních soustav.“;

10) v článku 33 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU*, členské státy stanoví nezbytný regulační rámec, aby usnadnily připojení veřejně přístupných a soukromých dobíjecích stanic prostřednictvím inteligentních dobíjecích funkcí a funkcí obousměrného dobíjení v souladu s článkem 20a směrnice (EU) 2018/2001 k distribučním soustavám. Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribučních soustav na nediskriminačním základě spolupracovali se všemi podniky, které vlastní, vyvíjí, provozují nebo spravují dobíjecí stanice pro elektrická vozidla, též pokud jde o připojení k síti.

---

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (Úř. věst. L 307, 28.10.2014, s. 1).“;***

11) ***v článku*** 40 se doplňuje nový ***odstavec***, který zní:

„6a. Požadavky uvedené v odstavcích 5 a 6 tohoto článku se nepoužijí na produkt pro snížení spotřeby ve špičkách obstaraný v souladu s článkem 7a nařízení (EU) 2019/943.“;

12) Článek 59 se mění takto:

a) ***odstavec*** 1 se ***mění takto***:

i) písmeno c) ***se*** nahrazuje tímto:

„c) v úzké spolupráci s ostatními regulačními orgány zajistit, aby jednotná platforma pro přidělování zřízená v souladu s nařízením Komise (EU) 2016/1719*, síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO plnily své povinnosti vyplývající z této směrnice, z nařízení (EU) 2019/943, z kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých podle článků 59, 60 a 61 nařízení (EU) 2019/943 a z dalších příslušných právních předpisů Unie, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek, a z rozhodnutí ACER, a společně zjišťovat případy, kdy jednotná platforma pro přidělování, síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO neplní své povinnosti; pokud regulační orgány nejsou schopny dosáhnout dohody do čtyř měsíců od zahájení konzultací vedených za účelem společného zjištění nesouladu, postoupí se záležitost v souladu s čl. 6 odst. 10 nařízení (EU) 2019/942 ACER k rozhodnutí;“;

---

* Nařízení Komise (EU) 2016/1719 ze dne 26. září 2016, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity na dlouhodobém trhu (Úř. věst. L 259, 27.9.2016, s. 42).“;

ii) písmeno z) ***se*** nahrazuje tímto:

„z) sledovat, jak jsou odstraňovány neodůvodněné překážky a neodůvodněná omezení týkající se vývoje, spotřeby elektřiny vyrobené z vlastních zdrojů***, sdílení energie, společenství pro obnovitelné zdroje*** a občanských energetických společenství, mimo jiné v souvislosti ***s překážkami a omezeními bránícími připojení*** flexibilní distribuované výroby energie v přiměřené lhůtě v souladu s čl. 58 písm. d).“;

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Regulační orgán působící v členském státě, v němž má sídlo jednotná platforma pro přidělování, síť ENTSO pro elektřinu nebo subjekt EU DSO, má pravomoc těmto subjektům ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce, pokud neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice, z nařízení (EU) 2019/943 nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo ACER, nebo navrhnout, aby takové sankce uložil příslušný soud.“;

13) V článku 66 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„***6. Odchylně od čl. 40 odst. 4 mohou provozovatelé přenosových soustav v Estonsku, Litvě a Lotyšsku využívat služeb výkonové rovnováhy poskytovaných domácími poskytovateli v oblasti ukládání elektřiny, podniky přidruženými k provozovatelům přenosových soustav a dalšími zařízeními ve vlastnictví provozovatelů přenosových soustav.***

Odchylně od čl. 54 odst. 2 mohou Estonsko, Litva a Lotyšsko povolit svým provozovatelům přenosových soustav a podnikům přidruženým k provozovatelům přenosových soustav, aby vlastnili, vyvíjeli, spravovali a provozovali zařízení pro ukládání elektřiny bez otevřeného, transparentního a nediskriminačního nabídkového řízení, a mohou povolit, aby tato zařízení pro ukládání elektřiny nakupovala nebo prodávala elektřinu na vyrovnávacích trzích.

Odchylky uvedené v prvním a druhém pododstavci se uplatní po dobu až tří let od vstupu Estonska, Litvy a Lotyšska do synchronně propojené oblasti kontinentální Evropa. Je-li to nezbytné pro zachování bezpečnosti dodávek, může Komise počáteční tříleté období prodloužit, a to nejvýše o pět let.

7. Odchylně od čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 může Kypr povolit svému provozovateli přenosové soustavy, aby vlastnil, vyvíjel, spravoval a provozoval zařízení pro ukládání elektřiny bez otevřeného, transparentního a nediskriminačního nabídkového řízení.

Odchylka uvedená v prvním pododstavci se uplatní do doby, než bude přenosová soustava Kypru propojena s přenosovými soustavami jiných členských států.“;

14) vkládá se nový článek ▌, který zní:

„Článek 66a

Přístup k cenově dostupné energii během krize cen elektřiny

1. ***Rada*** může ***prováděcím*** rozhodnutím ***na návrh Komise*** vyhlásit regionální nebo celounijní krizi cen elektřiny, jsou-li splněny tyto podmínky:

   a) velmi vysoké ***průměrné*** ceny na velkoobchodních trzích s elektřinou dosahují nejméně dvouapůlnásobku průměrné ceny za předchozích pět let***, a to nejméně 180 EUR/MWh,*** a neočekává se, že by v příštích nejméně šesti měsících klesly***. Při výpočtu průměrné ceny za předchozích pět let se nebere v potaz období, kdy byla vyhlášena regionální nebo celounijní krize cen elektřiny***;

b) maloobchodní ceny elektřiny prudce narůstají ***v rozmezí*** 70 % a neočekává se, že by v příštích nejméně ***třech*** měsících klesly;

▌

2. ▌V ***prováděcím*** rozhodnutí ***uvedeném v odstavci 1 se*** upřesní ***doba*** jeho platnosti, která může činit až jeden rok. ***Uvedená doba platnosti může být postupem stanoveným v odstavci 8 prodloužena na po sobě jdoucí období v délce až jednoho roku.***

3. Vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny podle odstavce 1 zajistí spravedlivou hospodářskou soutěž a obchodování ve všech členských státech, na které se prováděcí rozhodnutí vztahuje, aby nedošlo k nepřiměřenému narušení vnitřního trhu.

4. Jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 1, předloží Komise návrh na vyhlášení regionální nebo celounijní krize v oblasti cen elektřiny, který zahrnuje navrhovanou dobu platnosti prováděcího rozhodnutí.

5. Rada může kvalifikovanou většinou návrh Komise předložený podle odstavce 4 nebo 8 změnit.

6. Pokud ***Rada*** přijala ***prováděcí*** rozhodnutí podle odstavce 1, mohou členské státy po dobu platnosti tohoto rozhodnutí uplatňovat ***dočasné*** cílené veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny malým a středním podnikům. Tyto veřejné zásahy musí:

a) být omezeny na nejvýše 70 % spotřeby příjemce ve stejném období předchozího roku a zachovat pobídku ke snížení poptávky;

b) splňovat podmínky stanovené v čl. 5 odst. 4 a 7;

c) v příslušných případech splňovat podmínky stanovené v odstavci 7 tohoto článku;

d) být navrženy tak, aby minimalizovaly případnou nežádoucí roztříštěnost vnitřního trhu.

7. Pokud ***Rada*** přijala ***prováděcí*** rozhodnutí podle odstavce 1, mohou členské státy odchylně od čl. 5 odst. 7 písm. c) po dobu platnosti uvedeného rozhodnutí při uplatňování cílených veřejných zásahů do stanovování cen za dodávky elektřiny podle čl. 5 odst. 6 nebo podle odstavce 6 tohoto článku výjimečně a dočasně stanovit cenu za dodávku elektřiny, která je nižší než náklady, jsou-li splněny tyto podmínky:

a) cena stanovená pro zákazníky v domácnosti se vztahuje pouze na nejvýše 80 % mediánu spotřeby domácností a zachovává pobídku ke snížení poptávky;

b) nedochází k diskriminaci mezi dodavateli;

c) dodavatelům je poskytována náhrada za dodávky pod úrovní nákladů ***transparentním a nediskriminačním způsobem***;

d) všichni dodavatelé jsou způsobilí poskytnout na stejném základě nabídku ceny za dodávky elektřiny, která je nižší než náklady;

e) navrhovaná opatření nenarušují vnitřní trh s elektřinou.

8. V přiměřené lhůtě před uplynutím doby platnosti stanovené podle odstavce 2 Komise posoudí, zda jsou podmínky uvedené v odstavci 1 i nadále splněny. Pokud se Komise domnívá, že podmínky uvedené v odstavci 1 jsou i nadále splněny, předloží Radě návrh na prodloužení doby platnosti prováděcího rozhodnutí přijatého podle odstavce 1. Pokud se Rada rozhodne dobu platnosti prodloužit, použijí se během této prodloužené doby platnosti odstavce 6 a 7.

Komise průběžně posuzuje a monitoruje dopad opatření přijatých podle tohoto článku a výsledky těchto posouzení pravidelně zveřejňuje.“;

15) v článku 69 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„*2. Komise do 31. prosince 2025 přezkoumá provádění této směrnice a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Komise v příslušných případech předloží spolu se zprávou, nebo po jejím předložení, legislativní návrh.*

Přezkum Komise zejména posoudí kvalitu služeb nabízených konečným zákazníkům a to, zda zákazníci, zejména ti zranitelní a postižení energetickou chudobou, požívají přiměřené ochrany podle této směrnice.“.

Článek 3

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... [šesti měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost].

Odchylně od prvního pododstavce tohoto článku uvedou členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 1 body 2 a 4 do … [24 měsíců od data vstupu této směrnice v platnost].

Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 4

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost ***dvacátým*** dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 5

Tato směrnice je určena členským státům.

V ... dne ...

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda / předsedkyně	*předseda / předsedkyně*

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracovávání zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
Eurelectric
European Network of Transmission System Operators for Electricity
E.ON SE
PGE Polska Grupa Energetyczna SA
Nordenergi
EDF France
Climate Action Network Europe
European Commission (DG ENER)
Ørsted A/S
Acciona S.A.
Nominated Electricity Market Operator (NEMO) committee - OMIE
E.DSO – European Distribution System Operators
Alcoa
EASE
GEODE
ACER
BEUC
ASEALEN
REScoop.eu
EREF
Instituto de Investigación Tecnológica de Comillas (IIT)
Permanent Representation of Germany
Arcelor Mittal
RWE
EEX
Uniper
Nord Pool AS
European Committee of the Regions
Shell
Vattenfall
EGEC
smartEn Smart Energy Europe
DSO Entity
Asociación de Comercializadores Independientes de Energía (ACIE)
European Economic and Social Committee
Naturgy
ENI
Permanent Representation of Denmark

Eurometaux
Euromines
Fondation Abbé Pierre, Friends of the Earth Europe, FEANTSA, ESF
Institute for European Environmental Policy
ENEL
Solar Power Europe
Red Eléctrica Española
Permanent Representation of Spain
Permanent Representation of Luxembourg
RE-Source Platform
E3G
Wind Europe

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje

30.6.2023

STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou
(COM(2023)0148 – C9-0049/2023 – 2023/0077(COD))

Zpravodaj: Pedro Silva Pereira

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Hospodářský a měnový výbor vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby vzal na vědomí:

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 3

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(3) V reakci na tuto situaci obsahovalo sdělení Komise o cenách energie zveřejněné v říjnu 2021 soubor opatření, která mohou EU a její členské státy použít k řešení bezprostředního dopadu vysokých cen energie na domácnosti a podniky (včetně podpory příjmů, daňových úlev a opatření týkající se úspor a uskladňování zemního plynu) a k posílení odolnosti vůči budoucím cenovým otřesům. Ve svém sdělení ze dne 8. března 2022 nazvaném „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“[18] Komise nastínila řadu dalších opatření s cílem posílit soubor nástrojů a reagovat na rostoucí ceny energie. Dne 23. března 2022 Komise	(3) V reakci na tuto situaci obsahovalo sdělení Komise o cenách energie zveřejněné v říjnu 2021 soubor opatření, která mohou EU a její členské státy použít k řešení bezprostředního dopadu vysokých cen energie na domácnosti a podniky (včetně podpory příjmů, daňových úlev a opatření týkající se úspor a uskladňování zemního plynu) a k posílení odolnosti vůči budoucím cenovým otřesům. Ve svém sdělení ze dne 8. března 2022 nazvaném „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“[18] Komise nastínila řadu dalších opatření s cílem posílit soubor nástrojů a reagovat na rostoucí ceny energie. Dne 23. března 2022 ***přijala***

rovněž zavedla dočasný režim státní podpory, který má umožnit určité subvence ke zmírnění dopadu vysokých cen energie[19].

Komise ***dočasný krizový rámec, kterým se zavádí*** dočasný režim státní podpory, který má umožnit určité subvence ke zmírnění dopadu vysokých cen energie[19]***. Dne 9. března 2023 byl tento rámec nahrazen dočasným krizovým a transformačním rámcem, který poskytuje flexibilitu a jednoduchost v reakci na krizi a zároveň zajišťuje cílenou podporu i cíle soudržnosti a přispívá k dosažení cílů průmyslového plánu Zelené dohody***.

---

[18] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii, COM(2022) 108 final.

[19] Sdělení Komise Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině, C 131 I/01, C/2022/1890.

[18] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii, COM(2022) 108 final.

[19] Sdělení Komise Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině, C 131 I/01, C/2022/1890.

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 3 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(3a) Dočasný krizový a transformační rámec státní podpory je součástí druhého pilíře průmyslového plánu Zelené dohody. Je třeba uvést, že se jedná o dočasný a cílený rámec, v němž dochází ke kompromisům mezi urychlením financování výroby čistých technologií v Evropě a integritou vnitřního trhu, neboť všechny členské státy nemají stejný fiskální prostor pro realizaci nezbytných investic. Proto jsou zapotřebí vhodné nástroje, které by strukturálně reagovaly na investiční potřeby.

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 3 b (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(3b) Růst cen energií, dále umocněný ruskou agresí vůči Ukrajině a nadměrnými spekulativními praktikami tržních subjektů, vedl k inflačním tlakům a nárůstu nerovností.

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(11) Reforma uspořádání trhu s elektřinou by měla být přínosem nejen pro spotřebitele v domácnostech, ale také ***pro konkurenceschopnost průmyslových odvětví*** Unie***, protože usnadní jejich možnosti*** investovat do čistých technologií, které potřebují ke splnění svých plánů přechodu k nulovým čistým emisím. Základem transformace energetiky v Unii musí být silná výroba využívající čisté technologie. Tyto reformy podpoří cenově dostupnou elektrifikaci průmyslu a vedoucí postavení Unie v celosvětovém měřítku, pokud jde o výzkum a inovace v oblasti čistých technologií.	(11) Reforma uspořádání trhu s elektřinou by měla být přínosem nejen pro spotřebitele v domácnostech, ale ***měla by*** také ***umožnit průmyslovým odvětvím*** Unie investovat do čistých technologií, které potřebují ke splnění svých plánů přechodu k nulovým čistým emisím. Základem transformace energetiky v Unii musí být silná výroba využívající čisté technologie. Tyto reformy podpoří cenově dostupnou elektrifikaci průmyslu a vedoucí postavení Unie v celosvětovém měřítku, pokud jde o výzkum a inovace v oblasti čistých technologií.

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 19

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(19) Spotřebitelé a dodavatelé potřebují účinné a účelné dlouhodobé trhy, aby pokryli své dlouhodobé cenové riziko a	(19) Spotřebitelé a dodavatelé potřebují účinné a účelné dlouhodobé trhy, aby pokryli své dlouhodobé cenové riziko a

snížili závislost na krátkodobých cenách. Aby se zajistilo, že zákazníci v celé EU budou moci plně využívat výhod integrovaných trhů s elektřinou a hospodářské soutěže v celé Unii, mělo by se fungování trhu Unie s elektřinou zlepšit zřízením regionálních virtuálních uzlů s cílem překonat stávající roztříštěnost trhu a nízkou likviditu mnoha nabídkových zón. ***Regionální virtuální uzly by měly pokrývat více nabídkových zón*** a ***zároveň zajišťovat odpovídající cenovou korelaci. Některé nabídkové zóny nemusí*** být ***pokryty virtuálním uzlem, pokud jde o přispění k referenční ceně uzlu. Účastníci trhu z těchto nabídkových zón by však měli mít i nadále možnost prostřednictvím centra získat zajištění.***

snížili závislost na krátkodobých cenách. Aby se zajistilo, že zákazníci v celé EU budou moci plně využívat výhod integrovaných trhů s elektřinou a hospodářské soutěže v celé Unii, mělo by se fungování trhu Unie s elektřinou zlepšit zřízením regionálních virtuálních uzlů s cílem překonat stávající roztříštěnost trhu a nízkou likviditu mnoha nabídkových zón. ***Přidanou hodnotu regionálních virtuálních uzlů by měla posoudit Komise*** a ***toto posouzení by mělo*** být ***předloženo spolunormotvůrcům***.

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 21

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(21) Za účelem posílení možností účastníků trhu v oblasti zajištění by měla být rozšířena úloha jednotné platformy pro přidělování zřízené v souladu s nařízením Komise (EU) 2016/1719. Jednotná platforma pro přidělování by měla nabízet obchodování s dlouhodobými finančními přenosovými právy mezi různými nabídkovými zónami a regionálními virtuálními uzly. Příkazy zadané účastníky trhu ve vztahu k finančním přenosovým právům ***budou*** spárovány souběžným přidělením dlouhodobé kapacity mezi zónami. Toto párování a přidělení by mělo být prováděno pravidelně, aby se zajistila dostatečná likvidita, a tím i účinné možnosti zajištění pro účastníky trhu. Dlouhodobá přenosová práva by měla být vydávána s častými splatnostmi (od jednoho měsíce do alespoň tří let dopředu), aby byla sladěna s typickým časovým horizontem zajištění účastníků trhu.	(21) Za účelem posílení možností účastníků trhu v oblasti zajištění by měla být rozšířena úloha jednotné platformy pro přidělování zřízené v souladu s nařízením Komise (EU) 2016/1719. Jednotná platforma pro přidělování by měla nabízet obchodování s dlouhodobými finančními přenosovými právy mezi různými nabídkovými zónami a regionálními virtuálními uzly***, pokud jsou zřízeny***. Příkazy zadané účastníky trhu ve vztahu k finančním přenosovým právům ***by měly být*** spárovány souběžným přidělením dlouhodobé kapacity mezi zónami. Toto párování a přidělení by mělo být prováděno pravidelně, aby se zajistila dostatečná likvidita, a tím i účinné možnosti zajištění pro účastníky trhu. Dlouhodobá přenosová práva by měla být vydávána s častými splatnostmi (od jednoho měsíce do alespoň tří let dopředu), aby byla sladěna s typickým časovým

Jednotná platforma pro přidělování by měla podléhat monitorování a vymáhání, aby bylo zajištěno řádné plnění jejích úkolů.	horizontem zajištění účastníků trhu. Jednotná platforma pro přidělování by měla podléhat monitorování a vymáhání, aby bylo zajištěno řádné plnění jejích úkolů.

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 30

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(30) Pokud se členské státy rozhodnou podporovat z veřejných prostředků nové investice (dále jen „režimy přímé podpory cen“) do výroby elektřiny z nízkouhlíkových nefosilních paliv za účelem dosažení cílů Unie v oblasti dekarbonizace, měly by být tyto režimy strukturovány formou dvoustranných rozdílových smluv, aby kromě záruky příjmů zahrnovaly omezení horní hranice tržních příjmů dotčených výrobních zařízení. Nové investice do výroby elektřiny, které by měly zahrnovat investice do nových výroben elektřiny, investice zaměřené na modernizaci stávajících výroben elektřiny, investice zaměřené na rozšíření stávajících výroben elektřiny nebo na prodloužení jejich životnosti.	(30) Pokud se členské státy rozhodnou podporovat z veřejných prostředků nové investice (dále jen „režimy přímé podpory cen“) do výroby elektřiny z nízkouhlíkových nefosilních paliv za účelem dosažení cílů Unie v oblasti dekarbonizace, měly by být tyto režimy strukturovány formou dvoustranných rozdílových smluv, aby kromě záruky příjmů zahrnovaly omezení horní hranice tržních příjmů dotčených výrobních zařízení. Nové investice do výroby elektřiny, které by měly zahrnovat investice do nových výroben elektřiny, investice zaměřené na modernizaci stávajících výroben elektřiny, investice zaměřené na rozšíření stávajících výroben elektřiny nebo na prodloužení jejich životnosti. ***Vzhledem k tomu, že tyto režimy nepřímo mění stávající pravidla státní podpory (viz Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky 2022[19a], sdělení Komise Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství v důsledku agrese Ruska vůči Ukrajině 2022/C 131 I/01[19b]), pokud jde o poskytování veřejné podpory určitým formám výroby elektřiny, měla by Komise pravidelně posuzovat, zda jsou i nadále přiměřené a zda nedochází k nepřiměřenému narušení nebo roztříštění vnitřního trhu***

19a https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ:C:2022:080:TOC

19b https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ:C:2022:131I:TOC

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 34

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(34) Díky stanovení horní hranice tržních příjmů by režimy přímé podpory cen v podobě dvousměrných rozdílových smluv měly být dalším zdrojem příjmů pro členské státy v obdobích vysokých cen energie. Aby se dále zmírnil dopad vysokých cen elektřiny na účty spotřebitelů za energii, měly by členské státy zajistit, že z příjmů výrobců, na něž se vztahují režimy přímé podpory cen ve formě dvousměrných rozdílových smluv, budou mít prospěch všichni koneční odběratelé elektřiny, včetně domácností, malých a středních podniků a průmyslových spotřebitelů, a to na základě jejich spotřeby. Přerozdělení příjmů by mělo být provedeno tak, aby bylo zajištěno, že spotřebitelé budou stále do určité míry vystaveni cenovému signálu a v době vysokých cen sníží svou spotřebu nebo ji přesunou do období nižších cen (což jsou obvykle období s vyšším podílem výroby energie z obnovitelných zdrojů). Členské státy by měly zajistit, aby přerozdělováním příjmů konečným spotřebitelům elektřiny nebyly dotčeny rovné podmínky a hospodářská soutěž mezi různými dodavateli.	(34) Díky stanovení horní hranice tržních příjmů by režimy přímé podpory cen v podobě dvousměrných rozdílových smluv měly být dalším zdrojem příjmů pro členské státy v obdobích vysokých cen energie. Aby se dále zmírnil dopad vysokých cen elektřiny na účty spotřebitelů za energii, měly by členské státy zajistit, že z příjmů výrobců, na něž se vztahují režimy přímé podpory cen ve formě dvousměrných rozdílových smluv, budou mít prospěch všichni koneční odběratelé elektřiny, včetně domácností, malých a středních podniků a průmyslových spotřebitelů, a to na základě jejich spotřeby***, přičemž prioritou by měli být zranitelní odběratelé a osoby postižené nebo ohrožené energetickou chudobou***. Přerozdělení příjmů by mělo být provedeno tak, aby bylo zajištěno, že spotřebitelé budou stále do určité míry vystaveni cenovému signálu a v době vysokých cen sníží svou spotřebu nebo ji přesunou do období nižších cen (což jsou obvykle období s vyšším podílem výroby energie z obnovitelných zdrojů). Členské státy by měly zajistit, aby přerozdělováním příjmů konečným spotřebitelům elektřiny nebyly dotčeny rovné podmínky a hospodářská soutěž mezi různými dodavateli.

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 45

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(45) Pokud dodavatelé své portfolio elektřiny dostatečně nezajistí, změny velkoobchodních cen elektřiny je mohou finančně ohrozit a v důsledku selhání dodavatelů jsou náklady přenášeny na spotřebitele a další uživatele sítě. Proto by mělo být zajištěno, aby byli dodavatelé nabízející smlouvy s pevně stanovenou cenou náležitě zajištěni. Vhodná zajišťovací strategie by měla zohledňovat přístup dodavatelů k jejich vlastní výrobě elektřiny a její kapitalizaci, jakož i jejich vystavení změnám velkoobchodních tržních cen.	(45) Pokud dodavatelé své portfolio elektřiny dostatečně nezajistí, změny velkoobchodních cen elektřiny je mohou finančně ohrozit a v důsledku ***potenciálního*** selhání dodavatelů jsou náklady přenášeny na spotřebitele a další uživatele sítě. Proto by mělo být zajištěno, aby byli dodavatelé nabízející smlouvy s pevně stanovenou cenou náležitě zajištěni. Vhodná zajišťovací strategie by měla ***být v souladu s příslušnými právními předpisy Unie o finančních službách a*** zohledňovat přístup dodavatelů k jejich vlastní výrobě elektřiny a její kapitalizaci, jakož i jejich vystavení změnám velkoobchodních tržních cen***, velikost dodavatele a strukturu trhu***.

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 53

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(53) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny představují v zásadě opatření narušující trh. Takové zásahy proto mohou být prováděny pouze jako závazky veřejné služby a podléhají zvláštním podmínkám. Podle tohoto nařízení jsou regulované ceny přípustné pro domácnosti trpící energetickou chudobou a zranitelné domácnosti, a to i pod úrovní nákladů, a jako přechodné opatření pro domácnosti a mikropodniky. V době krize, kdy velkoobchodní a maloobchodní ceny elektřiny výrazně narůstají, což má negativní dopad na širší hospodářství, by členské státy měly mít možnost dočasně rozšířit uplatňování regulovaných cen i na malé a střední	(53) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny představují v zásadě opatření narušující trh***, i když by elektřina měla být považována za základní službu***. Takové zásahy proto mohou být prováděny pouze jako závazky veřejné služby a podléhají zvláštním podmínkám. Podle tohoto nařízení jsou regulované ceny přípustné pro domácnosti trpící energetickou chudobou a zranitelné domácnosti, a to i pod úrovní nákladů, a jako přechodné opatření pro domácnosti a mikropodniky. V době krize, kdy velkoobchodní a maloobchodní ceny elektřiny výrazně narůstají, což má negativní dopad na širší hospodářství, by členské státy měly mít možnost dočasně

podniky. Členským státům by mělo být dočasně umožněno stanovit regulované ceny pod úrovní nákladů jak pro domácnosti, tak pro malé a střední podniky, pokud tím nedojde k narušení mezi dodavateli a dodavatelům bude poskytnuta náhrada nákladů na dodávky pod úrovní nákladů. Je však potřeba zajistit, aby tato regulace cen byla cílená a nevytvářela pobídky ke zvýšení spotřeby. Tato cenová regulace by proto měla být omezena na 80 % mediánu spotřeby domácností v případě domácností a na 70 % spotřeby v předchozím roce u malých a středních podniků. Komise by měla určit, kdy taková krize cen elektřiny nastane a kdy bude možné tato opatření přijmout. Komise by měla rovněž upřesnit platnost tohoto určení, během něhož se uplatňuje dočasné prodloužení regulovaných cen, které může trvat až jeden rok. V rozsahu, v jakém kterékoli z opatření uvedených v tomto nařízení představuje státní podporu, není ustanoveními týkajícími se těchto opatření dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU.

rozšířit uplatňování regulovaných cen i na malé a střední podniky. Členským státům by mělo být dočasně umožněno stanovit regulované ceny pod úrovní nákladů jak pro domácnosti, tak pro malé a střední podniky, pokud tím nedojde k narušení ***vnitřního trhu nebo*** mezi dodavateli a dodavatelům bude poskytnuta náhrada nákladů na dodávky pod úrovní nákladů. Je však potřeba zajistit, aby tato regulace cen byla cílená a nevytvářela pobídky ke zvýšení spotřeby. Tato cenová regulace by proto měla být omezena na 80 % mediánu spotřeby domácností v případě domácností ***a mikropodniků, na nejméně 90 % v případě zranitelných zákazníků*** a na 70 % spotřeby v předchozím roce u malých a středních podniků. Komise by měla určit, kdy taková krize cen elektřiny nastane a kdy bude možné tato opatření přijmout. Komise by měla rovněž upřesnit platnost tohoto určení, během něhož se uplatňuje dočasné prodloužení regulovaných cen, které může trvat až jeden rok. V rozsahu, v jakém kterékoli z opatření uvedených v tomto nařízení představuje státní podporu, není ustanoveními týkajícími se těchto opatření dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU.

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 – písm. a
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 1 – písm. b

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
b) stanovit základní zásady pro dobře fungující integrované trhy s elektřinou, které umožní nediskriminační přístup na trh všem poskytovatelům zdrojů a odběratelům elektřiny, umožní rozvoj dlouhodobých trhů s elektřinou, aby se poskytovatelé a odběratelé mohli zajistit nebo chránit před rizikem budoucí volatility cen elektřiny, ***posílí postavení***	b) stanovit základní zásady pro dobře fungující integrované trhy s elektřinou, které umožní nediskriminační přístup na trh všem poskytovatelům zdrojů a odběratelům elektřiny, umožní rozvoj dlouhodobých trhů s elektřinou, aby se poskytovatelé a odběratelé mohli zajistit nebo chránit před rizikem budoucí volatility cen elektřiny ***a zároveň zabrání***

spotřebitelů, zajistí konkurenceschopnost na globálním trhu, zvýší flexibilitu prostřednictvím odezvy strany poptávky, ukládání energie a dalších nefosilních flexibilních řešení, zajistí energetickou účinnost, usnadní agregaci distribuované poptávky a nabídky a umožní tržní a odvětvovou integraci, jakož i tržní úhradu za elektřinu z obnovitelných zdrojů;	***škodlivým spekulativním aktivitám***, ***ochrání spotřebitele včetně zranitelných*** spotřebitelů, zajistí konkurenceschopnost na globálním trhu, zvýší flexibilitu prostřednictvím odezvy strany poptávky, ukládání energie a dalších nefosilních flexibilních řešení, zajistí energetickou účinnost, usnadní agregaci distribuované poptávky a nabídky a umožní tržní a odvětvovou integraci, jakož i tržní úhradu za elektřinu z obnovitelných zdrojů;

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 – písm. b
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 1 – písm. e

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
e) podporovat dlouhodobé investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů a umožnit spotřebitelům, aby ***snížili závislost svých účtů za energii*** na kolísání krátkodobých tržních cen elektřiny, zejména ***cen*** fosilních paliv ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.	e) podporovat dlouhodobé investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů a ***flexibilitu s cílem*** umožnit spotřebitelům, aby ***své účty za energii učinili cenově dostupnými a méně závislými*** na kolísání krátkodobých tržních cen elektřiny, zejména ***na cenách*** fosilních paliv ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.***;***

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 6
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 9 – odst. 1 – návětí

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Do 1. prosince 2024 předloží ***síť*'** ENTSO pro elektřinu ***agentuře ACER po konzultaci s orgánem ESMA návrh na*** zřízení regionálních virtuálních uzlů pro dlouhodobý trh. ***Tento*** návrh ***musí***:	1. Do 1. prosince 2024 předloží ***Komise po konzultaci s agenturou ESMA, sítí*** ENTSO pro elektřinu ***a agenturou ACER Parlamentu a Radě posouzení dopadů*** zřízení regionálních virtuálních uzlů pro dlouhodobý trh. ***Pokud je to považováno za vhodné, je k posouzení***

případně přiložen legislativní návrh***, který mimo jiné obsahuje***:

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 6
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 9 – odst. 1 – písm. d a (nové)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	da) zajistit, aby vytvoření virtuálního centra bylo v zájmu spotřebitelů v těchto regionech.

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 6
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 9 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Agentura ACER návrh na zřízení regionálních virtuálních uzlů pro dlouhodobý trh do šesti měsíců od obdržení vyhodnotí a buď jej schválí, nebo pozmění. ***Pokud navrhne změny návrhu***, ***konzultuje je*** před ***jejich přijetím se sítí*** ENTSO pro elektřinu. Přijatý návrh se zveřejňuje na internetových stránkách agentury ACER.	2. Agentura ACER návrh na zřízení regionálních virtuálních uzlů pro dlouhodobý trh do šesti měsíců od obdržení vyhodnotí a buď jej schválí, nebo pozmění. ***V takovém případě ACER poté***, ***co informovala orgán ESMA,*** před ***přijetím změn konzultuje síť*** ENTSO pro elektřinu. Přijatý návrh se zveřejňuje na internetových stránkách agentury ACER.

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 6
Nařízení 2019/943
Čl. 9 – odst. 5

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
5. Pokud se regulační orgán domnívá,	5. Pokud se regulační orgán domnívá,

že účastníci trhu nemají k dispozici dostatečné možnosti zajištění, a po konzultaci s příslušnými orgány finančního trhu v případě, že se dlouhodobé trhy týkají finančních nástrojů definovaných v čl. 4 odst. 1 bodě 15, může požadovat, aby energetické burzy nebo provozovatelé přenosových soustav zavedli dodatečná opatření, jako jsou činnosti tvorby trhu, ke zlepšení likvidity dlouhodobého trhu. ***S výhradou dodržení práva*** Unie v oblasti hospodářské soutěže a směrnice (EU) 2014/65 a nařízení (EU) 648/2012 a 600/2014 ***mohou organizátoři trhu vyvíjet progresivní termínované zajišťovací produkty, včetně dlouhodobých zajišťovacích produktů***, aby se účastníci trhu, včetně vlastníků výroben elektřiny využívajících obnovitelné zdroje energie, mohli vhodně zajistit proti finančním rizikům vyplývajícím z výkyvů cen. Členské státy nevyžadují, aby se tyto činnosti v oblasti dlouhodobého zajištění omezovaly na obchody uzavírané uvnitř jednoho členského státu nebo nabídkové zóny.“;

že účastníci trhu nemají k dispozici dostatečné možnosti zajištění, a po konzultaci s příslušnými orgány finančního trhu v případě, že se dlouhodobé trhy týkají finančních nástrojů definovaných v čl. 4 odst. 1 bodě 15, může požadovat, aby energetické burzy nebo provozovatelé přenosových soustav zavedli dodatečná opatření, jako jsou činnosti tvorby trhu, ke zlepšení likvidity dlouhodobého trhu. ***Pokud operátoři trhu vyvíjejí zajišťovací produkty, včetně dlouhodobých zajišťovacích produktů, činí tak v plném souladu s právem*** Unie v oblasti hospodářské soutěže a směrnice (EU) 2014/65 a nařízení (EU) 648/2012 a 600/2014, aby se účastníci trhu, včetně vlastníků výroben elektřiny využívajících obnovitelné zdroje energie, mohli vhodně zajistit proti finančním rizikům vyplývajícím z výkyvů cen. Členské státy nevyžadují, aby se tyto činnosti v oblasti dlouhodobého zajištění omezovaly na obchody uzavírané uvnitř jednoho členského státu nebo nabídkové zóny.“;

Pozměňovací návrh 17

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 9
Nařízení (EU) 2019/942
Čl. 19 a – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Členské státy ***zajistí***, aby byly v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU zavedeny nástroje ke snížení finančních rizik spojených se selháním odběratele v rámci smluv o nákupu elektřiny, jako jsou systémy záruk za tržní ceny, a aby byly dostupné zákazníkům, kteří čelí překážkám vstupu na trh se smlouvami o nákupu elektřiny a nemají finanční obtíže. Za tímto účelem členské státy zohlední nástroje na úrovni Unie. Členské státy ***za použití***	2. Členské státy ***mohou zajistit***, aby byly zavedeny nástroje ke snížení finančních rizik spojených se selháním odběratele v rámci smluv o nákupu elektřiny, jako jsou systémy záruk za tržní ceny, a aby byly dostupné zákazníkům, kteří čelí překážkám vstupu na trh se smlouvami o nákupu elektřiny a nemají finanční obtíže. ***Komise přezkoumá, zda tyto nástroje nepřiměřeně nenarušují nebo netříští vnitřní trh a*** zda jsou v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o

nediskriminačních kritérií určí, na které kategorie zákazníků se tyto nástroje zaměřují.

fungování EU. Za tímto účelem členské státy zohlední nástroje na úrovni Unie. Členské státy určí, na které kategorie zákazníků se tyto nástroje zaměřují***, přičemž použijí nediskriminační kritéria na každou kategorii zákazníků a řádně přitom zohlední zranitelné spotřebitele***.

Pozměňovací návrh 18

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 9
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 19 a – odst. 6 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	6a. Smluvní strany každé smlouvy o nákupu elektřiny oznámí vnitrostátnímu regulačnímu orgánu množství, ceny a dobu trvání každé smlouvy. Vnitrostátní regulační orgán zveřejní průměrnou denní cenu elektřiny, která je váženou průměrnou cenou všech množství elektřiny obchodovaných v této nabídkové zóně za daný den.

Pozměňovací návrh 19

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 9
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 19 b – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Režimy přímé podpory cen pro nové investice do výroby elektřiny ze zdrojů uvedených v odstavci 2 mají podobu dvousměrné rozdílové smlouvy. Nové investice do výroby elektřiny zahrnují investice do nových výroben elektřiny, investice zaměřené na modernizaci stávajících výroben elektřiny, investice zaměřené na rozšíření stávajících výroben elektřiny nebo na prodloužení	1. Režimy přímé podpory cen pro nové investice do výroby elektřiny ze zdrojů uvedených v odstavci 2 mají podobu dvousměrné rozdílové smlouvy. ***Tyto režimy musí být přinejmenším úměrné nařízení (EU) 2020/852 a investicím předpokládaným v integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu s ohledem na dimenzi dekarbonizace uvedenou v čl. 4***

jejich životnosti.	***písm. a) nařízení (EU) 2018/1999 a jeho případných aktualizacích.*** Nové investice do výroby elektřiny zahrnují investice do nových výroben elektřiny, investice zaměřené na modernizaci stávajících výroben elektřiny, investice zaměřené na rozšíření stávajících výroben elektřiny nebo na prodloužení jejich životnosti.

Pozměňovací návrh 20

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 9
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 19 b – odst. 3 – písm. a

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
a) být navrženy tak, aby příjmy získané v době, kdy je tržní cena vyšší než realizační cena, byly rozděleny mezi všechny konečné odběratele elektřiny na základě jejich podílu na spotřebě (stejné náklady / náhrada za spotřebovanou MWh);	a) být navrženy tak, aby příjmy získané v době, kdy je tržní cena vyšší než realizační cena, byly rozděleny mezi všechny konečné odběratele elektřiny na základě jejich podílu na spotřebě (stejné náklady / náhrada za spotřebovanou MWh)***, s upřednostněním kompenzací pro zranitelné spotřebitele***;

Pozměňovací návrh 21

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 9
Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 19 b – odst. 3 – písm. b a (nové)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	ba) zajistit, aby komunitní/malé projekty měly přístup ke smlouvám v rámci rozdílové smlouvy za zúčtovací cenu nejnižší nabídky;

Pozměňovací návrh 22

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – bod 14

Nařízení (EU) 2019/943
Čl. 69 a – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Žádné ustanovení tohoto nařízení se neodchyluje od ustanovení směrnice (EU) 2014/65, nařízení (EU) č. 648/2012 a nařízení (EU) č. 600/2014, pokud účastníci trhu nebo organizátoři trhu vykonávají činnosti související s finančními nástroji, zejména ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 15 směrnice (EU) 2014/65.	Žádné ustanovení tohoto nařízení se neodchyluje od ustanovení směrnice (EU) 2014/65, nařízení (EU) č. 648/2012 a nařízení (EU) č. 600/2014, pokud účastníci trhu nebo organizátoři trhu vykonávají činnosti související s finančními nástroji, zejména ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 15 směrnice (EU) 2014/65. ***Je třeba zabránit zdvojování regulačních požadavků, požadavků na dodržování předpisů a požadavků na podávání zpráv.***

Pozměňovací návrh 23

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 5
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 28 a – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Členské státy ***zajistí***, ***aby zranitelní zákazníci byli chráněni před odpojením elektřiny***. Tato ochrana se poskytuje jako součást koncepce zranitelných zákazníků podle čl. 28 odst. 1 této směrnice, aniž jsou dotčena opatření stanovená v čl. 10 odst. 11.“;	Členské státy ***zakáží odpojení elektřiny zákazníkům v domácnostech***, ***kteří nejsou schopni platit své účty za energii, zranitelným zákazníkům v domácnostech a domácnostem ohroženým energetickou chudobou nebo domácnostem trpícím energetickou chudobou***. Tato ochrana se poskytuje jako součást koncepce zranitelných zákazníků podle čl. 28 odst. 1 této směrnice, aniž jsou dotčena opatření stanovená v čl. 10 odst. 11.“;

Pozměňovací návrh 24

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 6
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 27 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci v domácnostech, a pokud to členské státy uznají za vhodné, ***i*** malé podniky mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za konkurenční, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zajistily poskytování univerzální služby, uloží členské státy provozovatelům distribučním soustav povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 59 odst. 7. Tato směrnice nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků mimo domácnosti podporou možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie zákazníků.	1. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci v domácnostech ***a mikropodniky***, a pokud to členské státy uznají za vhodné, malé podniky***,*** mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za konkurenční, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zajistily poskytování univerzální služby, uloží členské státy provozovatelům distribučním soustav povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 59 odst. 7. Tato směrnice nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků mimo domácnosti podporou možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie zákazníků.

Pozměňovací návrh 25

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 10
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 66 a – odst. 1 – návětí

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Komise může rozhodnutím vyhlásit regionální nebo celounijní krizi cen elektřiny, jsou-li splněny tyto podmínky:	1. Komise může ***společně se všemi členskými státy*** rozhodnutím vyhlásit regionální nebo celounijní krizi cen elektřiny, jsou-li ***současně*** splněny tyto podmínky ***a očekává se, že budou pokračovat po dobu nejméně šesti měsíců***:

Pozměňovací návrh 26

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 10
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 66 a – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	2a. Vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny zajistí rovné podmínky ve všech členských státech, na které se rozhodnutí vztahuje, aby nedošlo k nepřiměřenému narušení vnitřního trhu.

Pozměňovací návrh 27

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 10
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 66 a – odst. 3 – písm. c a (nové)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	ca) zohlednit rušivé účinky na velkoobchodní trh.

Pozměňovací návrh 28

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 10
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 66 a – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	3a. Komise vydá pokyny k tomu, jak lze tyto prahové hodnoty uplatňovat ve spojení s dočasným krizovým a transformačním rámcem pro období, v němž bude platit tato směrnice i rámec.

Pozměňovací návrh 29

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – bod 10
Směrnice (EU) 2019/944
Čl. 66 a – odst. 4 – písm. a

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
a) cena stanovená pro domácnosti se vztahuje pouze na nejvýše 80 % mediánu spotřeby domácností a zachovává pobídku ke snížení poptávky;	a) cena stanovená pro domácnosti ***a mikropodniky*** se vztahuje pouze na nejvýše 80 % mediánu spotřeby domácností ***a na nejméně 90 % spotřeby zranitelných spotřebitelů*** a zachovává pobídku ke snížení poptávky;

POSTUP VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Název	Změna nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu s elektřinou v Unii.
Referenční údaje	COM(2023)0148 – C9-0049/2023 – 2023/0077(COD)
Příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	ITRE 1.6.2023
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	ECON 1.6.2023
Zpravodaj(ka) Datum jmenování	Pedro Silva Pereira 20.4.2023
Datum přijetí	28.6.2023
Výsledek konečného hlasování	+: 39 –: 8 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Damien Carême, Niels Fuglsang, Henrike Hahn, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Eugen Jurzyca, Janusz Lewandowski, Chris MacManus, Tonino Picula, Jessica Polfjärd, René Repasi, Eleni Stavrou
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Vladimír Bilčík, Marco Campomenosi, Hannes Heide, Leszek Miller, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Patrizia Toia, Juan Ignacio Zoido Álvarez

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

39	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Vladimír Bilčík, Markus Ferber, Janusz Lewandowski, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Eleni Stavrou, Inese Vaidere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Engin Eroglu, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Hannes Heide, Aurore Lalucq, Leszek Miller, Csaba Molnár, Tonino Picula, René Repasi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Patrizia Toia
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Kira Marie Peter-Hansen

8	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Dorien Rookmaker, Johan Van Overtveldt
ID	France Jamet
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Chris MacManus

4	0
ECR	Denis Nesci
ID	Marco Campomenosi, Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se

8.6.2023

DOPIS ROZPOČTOVÉHO VÝBORU

Pan Cristian Bușoi
předseda
Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
BRUSEL

Věc: Stanovisko k návrhu Komise na změnu nařízení (EU) č. 1227/2011 a (EU) 2019/942 s cílem zlepšit ochranu Unie před manipulací s trhem na velkoobchodním trhu s energií (2023/0076 (COD)) a na změnu nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnic (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou (2023/0077(COD))

Vážený pane předsedo,

v rámci výše uvedeného postupu se koordinátoři Rozpočtového výboru na své schůzi dne 31. ledna 2023 rozhodli přijmout stanovisko podle článku 56 ve formě dopisu, které se vztahuje na oba legislativní dokumenty.

Výbor stanovisko přijal na své schůzi[1] dne 8. června 2023 a pověřil mě, abych předložil následující postoj.

Souvislosti návrhu týkající se dopadu na rozpočet Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a projektu ITER

Dne 14. března 2023 Komise navrhla reformu uspořádání trhu s elektřinou v EU s cílem urychlit nárůst využívání obnovitelných zdrojů energie a postupné ukončení využívání plynu, snížit závislost účtů spotřebitelů na kolísavých cenách fosilních paliv, lépe chránit spotřebitele před prudkým nárůstem cen v budoucnu a před potenciální manipulací s trhem a dosáhnout toho, aby byl průmysl EU čistý a konkurenceschopnější.
To se promítlo do dvou návrhů, kterými se mění několik stávajících právních předpisů:

1. Změna nařízení REMIT (ochrana Unie před manipulací s trhem na velkoobchodním trhu s energií) a odpovídající změna nařízení o agentuře ACER.
2. Změny nařízení a směrnice o uspořádání trhu s elektřinou a směrnice o obnovitelných zdrojích energie a odpovídající změna nařízení o agentuře ACER.

Podle první skupiny změn budou agentuře ACER svěřeny nové úkoly, zejména pravomoci v oblasti povolování a dohledu nad datovými platformami pro elektřinu, úloha centralizace podezřelých transakcí na trhu s elektřinou a pravomoci v oblasti vyšetřování a rozšířené

[1] Konečného hlasování se zúčastnili: Janusz Lewandowski (1. místopředseda), Olivier Chastel (2. místopředseda), Niclas Herbst (4. místopředseda), José Manuel Fernandes, Adam Jarubas, Siegfried Mureşan, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Rainer Wieland (za PPE), Markus Ferber a Asim Ademov (za PPE podle čl. 209 odst. 7), Pascal Durand, Jonás Fernández, Jens Geier, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Nils Ušakovs (za S&D), Inma Rodríguez-Piñero a Massimiliano Smeriglio (za S&D podle čl. 209 odst. 7), Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Moritz Körner (za Renew), Nicolae Ștefănuță (za Verts/ALE), Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca (za ECR), Dimitrios Papadimoulis (za The Left) a Andor Deli (za NI)

pravomoci v oblasti vymáhání v souvislosti s nařízením REMIT. Podle posouzení Komise by agentura ACER potřebovala v letech 2025–2027 dalších 25 ekvivalentů plného pracovního úvazku a 4,2 milionu EUR provozních výdajů. Dvě třetiny zaměstnanců a provozní výdaje budou financovány ze zvýšených poplatků. Z rozpočtu EU tak v letech 2025–2027 zbývá financovat 2,9 milionu EUR.

Podle druhé skupiny změn budou rovněž agentuře ACER svěřeny nové úkoly, zejména *ex ante* schvalování uzlů pro obchodování s dlouhodobými smlouvami na elektřinu a schvalování metodiky, na jejímž základě členské státy podávají informace o potřebě flexibility na trhu s elektřinou. Podle posouzení Komise by agentura ACER potřebovala v letech 2024–2027 další 4 ekvivalenty plného pracovního úvazku za částku 2,8 milionu EUR.

Celkově by dopad navýšení pro agenturu ACER na rozpočet EU v období 2024–2027 činil 5,7 milionu EUR. V legislativním finančním výkazu se uvádí, že tato částka bude přesunuta z rozpočtové položky projektu ITER.

Postoj Rozpočtového výboru
Celkově není dopad návrhu na rozpočet významný a nařízení o agentuře ACER se mění pouze za účelem rozšíření oblasti činností financovaných z poplatků a doplnění úkolů souvisejících se změnou uspořádání trhu s elektřinou. Komise informuje, že plánované vyrovnávací přesunutí prostředků z projektu ITER na agenturu ACER nemá negativní dopad na plnění cílů projektu ITER v rámci VFR, a připomíná, že celková částka tohoto plánovaného přesunu ve výši 5,7 milionu EUR představuje 0,1 % celkového rozpočtu projektu ITER v rámci VFR.

Rozpočtový výbor nicméně konstatuje, že od počátku tohoto VFR předložila Komise několik legislativních návrhů[2], podle nichž se agentura ACER pověřuje novými, dodatečnými úkoly,

---

2

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013. Navýšení zdrojů pro agenturu ACER na další úkoly v oblasti dohledu nad desetiletým plánem rozvoje sítě. To vyžaduje omezený počet dalších zdrojů (1 dodatečný ekvivalent plného pracovního úvazku) z energetického programu Nástroje pro propojení Evropy (viz legislativní finanční výkaz v dokumentu COM(2020)824)
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o snižování emisí metanu v odvětví energetiky (COM(2021)805), který předložila Komise. To vyžaduje omezený počet dalších zdrojů (1 místo dočasného zaměstnance od roku 2023). Navýšení rozpočtu souvisí výhradně s navýšením počtu pracovních míst. Navýšení příspěvku EU se navrhuje kompenzovat stejným snížením rozpočtu energetického programu Nástroje pro propojení Evropy (energetický program CEF).
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem (COM(2021)804), který předložila Komise. Tyto úkoly vyžadují navýšení lidských zdrojů agentury do roku 2027 o dalších 15 pracovních míst podle plánu pracovních míst a dalších 6 míst smluvních zaměstnanců. Navýšení rozpočtu souvisí výhradně s dodatečnými zaměstnanci. Navýšení příspěvku EU bude kompenzováno stejným snížením rozpočtu energetického programu Nástroje pro propojení Evropy.
- Návrh nařízení Rady o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen COM(2022)549 final. Návrh stanoví nové úkoly pro agenturu ACER, které se týkají stanovení a zveřejňování denního odhadu ceny LNG a referenční hodnoty pro LNG. Agentura ACER bude muset dodržovat zásady organizace IOSCO pro agentury podávající přehledy o cenách, což bude vyžadovat zkušené zaměstnance. Agentura bude rovněž potřebovat další zdroje na

jež vyžadují další finanční prostředky.

Tyto nové úkoly agentury ACER společně vedou k nárůstu počtu zaměstnanců (ze základního stavu ve VFR, který činil 77 stálých zaměstnanců, 36 smluvních zaměstnanců a 4 vyslaní národní odborníci, na 142 stálých zaměstnanců, 47 smluvních zaměstnanců a 10 vyslaných národních odborníků) a k nárůstu předpokládaných rozpočtových potřeb (předpokládá se, že rozpočet se v roce 2027 zvýší až na 22,4 milionu EUR místo dosavadních 16,3 milionu EUR).

Nutnost přistoupit k přerozdělování v zájmu zajištění nezbytných dodatečných provozních a administrativních zdrojů představuje významný dopad na rozpočet EU pro zbývající část finančního programového období i pro další období.

Evropský parlament v mnoha zprávách a usneseních opakovaně zdůraznil svůj obecný postoj, že nové úkoly by měly být pokryty novými zdroji a že je třeba zabránit praxi „kompenzace“ navýšení prostřednictvím odkládání na pozdější dobu nebo snižování programového financování. Nicméně vzhledem ke kumulaci nových iniciativ, dodatečných potřeb a neočekávaného vývoje je třeba střízlivě konstatovat, že zdroje předurčené pro tyto nové prostředky v rozpočtu EU – nepřidělená rozpětí v rámci stropů VFR a netematické zvláštní nástroje – budou v roce 2024 prakticky nebo dokonce zcela vyčerpány.

Rozpočtový výbor je připraven návrh během dalších fází postupu pozorně sledovat, zejména pokud jde o diskuse týkající se lidských a finančních zdrojů agentury ACER a o případné rozpočtové důsledky.

S pozdravem

Johan Van Overtveldt

---

poradenské účely, IT a auditní stopy. Plánuje se, že navýšení prostředků pro agenturu ACER bude vyrovnáno kompenzačním snížením plánovaných výdajů v rámci energetického programu Nástroje pro propojení Evropy.

- Návrh nařízení Rady, kterým se zavádí mechanismus korekce trhu na ochranu občanů a hospodářství před nadměrně vysokými cenami COM(2022)668 final. Návrh bude vyžadovat dodatečné zdroje pro agenturu ACER. Návrh zejména stanoví nové úkoly agentury ACER, pokud jde o sledování trhů s plynem a pomoc Komisi ve smyslu aktivace (a pozdější deaktivace) mechanismu korekce trhu a sledování toků plynu uvnitř EU. Plánuje se, že navýšení prostředků pro agenturu ACER bude vyrovnáno kompenzačním snížením plánovaných výdajů v rámci energetického programu Nástroje pro propojení Evropy.

23.5.2023

DOPIS VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

Cristian-Silviu Buşoi
předseda
Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
BRUSEL

Věc: Stanovisko ke změnám nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2019/942 a směrnic (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, jejichž cílem je zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou (COM(2023)0148 – C9-0049/2023 – 2023/0077(COD))

Vážený pane předsedo,

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů byl v rámci daného postupu pověřen, aby Vašemu výboru předložil stanovisko. Koordinátoři se na své schůzi dne 28. března 2023 rozhodli zaslat stanovisko ve formě dopisu, aby je mohli předložit včas.

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů projednal tuto záležitost na své schůzi dne 23. května 2023. Na této schůzi [1]se rozhodl vyzvat Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) jako věcně příslušný výbor, aby do své legislativní zprávy začlenil tyto návrhy, priority a zásady.

S pozdravem

Anna Cavazzini
předsedkyně

[1] Konečného hlasování se zúčastnili: Anna Cavazzini (předsedkyně), Andrus Ansip (místopředseda), Krzysztof Hetman (místopředseda), Maria-Manuel Leitão-Marques (místopředsedkyně), Alex Agius Saliba, Marc Angel, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alessandra Basso, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoş, Deirdre Clune, Dita Charanzová, David Cormand, Christian Doleschal, Carlo Fidanza, Elisabetta Gualmini, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Claude Gruffat, Ivars Ijabs, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Katrin Langensiepen, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Francisco José Millán Mon, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Antonio Maria Rinaldi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róża Thun und Hohenstein, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann.

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby ve své legislativní zprávě zohlednil tyto připomínky, priority a zásady:

A. vzhledem k tomu, že je zapotřebí chránit spotřebitele, včetně malých podniků, před kolísavými cenami a prudkým nárůstem cen, stanoví návrh právo na smlouvy s pevnou cenou, jakož i smlouvy s dynamickým určováním ceny, právo na více smluv a na lepší a jasnější informace o smlouvách. Obsahuje rovněž opatření, která mají zabránit tomu, aby byli zranitelní zákazníci chráněni před odpojením od elektřiny, a tuto ochranu zajistit;

B. vzhledem k tomu, že jeho ustanovení mají rovněž za cíl zlepšit investiční podmínky pro podniky a podpořit investice do energie z obnovitelných zdrojů, zejména zdokonalením trhů s dlouhodobými smlouvami;

C. vzhledem k tomu, že návrh obsahuje ustanovení o zvláštních mechanismech, které mají být aktivovány v případě krize cen elektřiny;

1. bere na vědomí návrh Komise, který je součástí balíčku Komise na reformu unijního trhu s elektřinou. Mění nařízení (EU) 2019/943 (nařízení o elektřině), směrnici (EU) 2019/944 (směrnice o elektřině), směrnici (EU) 2018/2001 (směrnice o obnovitelných zdrojích energie) a nařízení (EU) 2019/942 (nařízení o ACER), přičemž předkládá další opatření na ochranu spotřebitelů a podniků, zejména malých a středních podniků, před kolísáním tržních cen, zvláště pak před prudkým nárůstem cen rozšířením smluvní volby a pomocí přístupu k energii z obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů, stejně jako zvýšením stability a předvídatelnosti nákladů na energii;

2. žádá, aby byly při vypracovávání postoje Parlamentu zohledněny tyto priority a zásady:

   I. Vnitřní trh: plně integrovaný unijní trh s elektřinou musí upřednostňovat spravedlivou a otevřenou hospodářskou soutěž spolu s dobře rozvinutými a vzájemně propojenými elektrizačními soustavami mezi členskými státy. Zároveň by mělo být zajištěno, aby navrhované použití smluv o nákupu elektřiny a dvousměrných rozdílových smluv pro nové investice bylo dobrovolné a nenarušovalo fungování vnitřního trhu. Komise by měla v tomto ohledu vypracovat jasné pokyny. Investiční opatření pro výrobu elektřiny, elektroenergetickou infrastrukturu a služby flexibility navržená v této směrnici by měla být založena na tržních mechanismech, aby se neodrazovalo od soukromých investic.

   II. Přístupnost a cenová dostupnost: zajištění rozvoje trhu se smlouvami o nákupu elektřiny s cenově dostupnými sazbami na trhu s cílem poskytovat energii všem zákazníkům, včetně malých a středních podniků, a současné pobídky k tomu, aby přizpůsobili spotřebu cenovým signálům, spolu s pobídkami k investicím do úspor energie. Členské státy zajistí, aby na trhu existovala konkurenceschopná nabídka pevných cen a dynamických cenových sazeb. Během krize cen elektřiny musí být nejzranitelnější zákazníci v domácnostech, včetně domácností trpících

energetickou chudobou, náležitě chráněni, a to i prostřednictvím opatření na jejich ochranu před odpojením od elektřiny, jak je navrženo v tomto návrhu, s cílem zajistit nepřetržitý přístup k elektřině za dostupnou cenu. Zásadní význam má však dosažení řádné rovnováhy v průběhu celého procesu mezi přímou podporou a potřebou prosazovat energetickou účinnost, zejména renovací budov a přijímáním udržitelných postupů.

III. Zajištění nepřetržitého zásobování elektřinou: s rostoucí elektrifikací téměř všech aspektů života zvyšuje bezpečnost dodávek energie ještě větší význam jak pro podniky, tak pro domácnosti. Tato reforma by měla zlepšit prostředí pro dostatečné investice do všech prvků elektrizační soustavy, a sice do: obnovitelné a čisté výroby, nastavitelná výroby, přenosové a distribuční soustavy, jakož i do skladování a odezvy na straně poptávky. Aby se dále zvýšila bezpečnost dodávek, měly by být mechanismy odměňování za kapacitu uznány jako strukturální prvek trhu, aby lépe odrážely potřeby přiměřenosti a zvláštní okolnosti dotčených členských států.

IV. Transparentnost informací: všichni spotřebitelé, včetně malých a středních podniků, by měli mít přístup k jasným a snadno srozumitelným informacím o nabídkách energie a smluvních podmínkách ve všech fázích procesu, a to jak v předsmluvní fázi, tak i po uzavření smlouvy. To by mělo zahrnovat informace o cenových složkách, podmínkách obnovení smlouvy, důsledcích ukončení smlouvy a dalších příslušných podmínkách, jakož i informace obsažené ve vyúčtování za elektřinu. Informace by měly být prezentovány tak, aby byly jasné, čitelné a snadno srozumitelné pro všechny koncové zákazníky a přístupné osobám se zdravotním postižením, a to i prostřednictvím standardizovaných vzorů a pokynů. Dodavatelé by měli zajistit, aby spotřebitelé měli přístup k lepším a jasnějším informacím, zejména pokud jde o předsmluvní informace, aby spotřebitelé mohli porovnat nabídky.

Zároveň by mělo být zajištěno, aby spotřebitelé měli dostatek možností volby a mohli svobodně těžit z různých smluvních nabídek.

V zájmu podpory volného a konkurenčního trhu by stávající nařízení mělo zajistit, aby informace poskytované dodavateli byly jasné a přesné a aby byly splněny požadavky na informace, aniž by byly ukládány příliš zatěžující požadavky, které by mohly mít dopad na inovace nebo by mohly omezit schopnost dodavatelů nabízet konkurenční ceny a služby.

Dodavatelům by nemělo být dovoleno jednostranně měnit nebo vypovědět smlouvy na dobu určitou ani smlouvy s pevnou cenou nebo způsoby platby. Pro obnovení smlouvy za jiných podmínek, než za jakých byla uzavřena původní smlouva, by měl být vyžadován výslovný souhlas spotřebitele.

Ačkoli úprava informačních povinností dodavatelů již existuje, je třeba ji zdokonalit, a to z důvodu rostoucí složitosti nabídek energie a rozdílných marketingových praktik. Informace, které mají spotřebitelé k dispozici, by měly být dostatečné a jasné a nesmí být matoucí nebo zavádějící.

Pokud se předpokládá zvýšení cen, měli by dodavatelé zákazníkům s variabilními

sazbami včas poskytnout poradenství o tom, jak se mohou před zvyšováním chránit, včetně návrhů na úspory energie a alternativních nebo předvídavých měsíčních plánů plateb.

Spotřebitelé by navíc měli mít snadný přístup k jasným a snadno srozumitelným srovnáním nabídek elektřiny, které by neměly nespravedlivě zvýhodňovat či znevýhodňovat konkrétního dodavatele.

V. Péče o zranitelné zákazníky: Zvláštní pozornost by měla být věnována potřebám zranitelných zákazníků v domácnostech, mezi něž mohou patřit spotřebitelé s nízkými příjmy, spotřebitelé se zdravotním postižením a spotřebitelé, kteří potřebují elektřinu zajišťující životní funkce, s ohledem na ukazatele energetické chudoby uvedené v doporučení Komise (EU) 2020/1563. Řešením by byl zákaz odpojit je od elektřiny po celý rok. Odpojení by mělo být zakázáno pro všechny domácnosti v kritických obdobích, včetně víkendů a státních svátků. Bylo by obzvláště přínosné povolit platby ve splátkách.

Kromě zákazu odpojení a umožnění plateb ve splátkách by měla být přijata i další opatření na podporu zranitelných spotřebitelů, včetně nabídky poradenství a podpory ve věci energetické účinnosti, jakož i cílených podpůrných kroků na podporu úspor energie, poskytování přístupu k finančním prostředkům pro mimořádné situace a rozvoje cílených informačních programů. Tato opatření by měla být navržena tak, aby podporovala zranitelné spotřebitele, aniž by na dodavatele kladla nepřiměřenou zátěž nebo omezovala hospodářskou soutěž na trhu s energií.

Členské státy jmenují dodavatele poslední instance, avšak tento požadavek by neměl vést k dodávkám elektřiny za pevně stanovenou minimální cenu.

VI. Využití a rozvoj potenciálu digitalizace energetického systému: aby se podpořila aktivní účast všech spotřebitelů, měly by být elektroenergetické služby snadno přístupné online, a to i pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby. Toho lze dosáhnout prostřednictvím funkčních a jednoduchých rozhraní určených pro přístupnost. Digitalizace energetického systému by měla být klíčovým prvkem budoucích trhů a soustav s elektřinou, mimo jiné posílením postavení spotřebitele na úroveň výrobce. Zároveň je důležité zajistit, aby byly zachovány vysoké standardy bezpečnosti a ochrany údajů s cílem chránit soukromí a osobní informace spotřebitelů. To by v žádném případě nemělo bránit dodavatelům elektřiny v tom, aby všem spotřebitelům, kteří nemají přístup k internetu, poskytli snadný a rychlý přístup k zákaznickému servisu, a to telefonicky nebo jinými prostředky.

VII. Proporcionalita: je třeba zajistit, aby veřejné zásahy povolené členským státům nevedly k narušení nebo roztříštěnosti trhu, ale aby podporovaly jednotnost trhu a zajišťovaly vysokou úroveň ochrany spotřebitele. Všechna tato dočasná opatření by měla být přesně cílená, řádně odůvodněná, založená na důkazech a přiměřená a měla by být zrušena, jakmile to bude možné.

VIII. Koordinace: dopad opatření a mechanismů zavedených členskými státy na vnitřní trh s elektřinou by měl být systematicky sledován Komisí, vnitrostátními

regulačními orgány a agenturou ACER, což by mělo zahrnovat posouzení dopadu na hospodářskou soutěž, volbu spotřebitele a účinné fungování trhu.

IX. Transparentnost, komunikace a dialog: veškerá opatření související s trhem s energií musí být vypracována a prováděna transparentním způsobem, do něhož budou zapojeny všechny dotčené zúčastněné strany (včetně spotřebitelských organizací, zástupců malých a středních podniků, dodavatelů energie, regulačních orgánů a dalších příslušných subjektů). V případě potřeby by měl být zajištěn nepřetržitý dialog se zúčastněnými stranami.

X. Alternativní řešení sporů: zákazníci by měli mít přístup k orgánům pro alternativní řešení sporů specializovaným na energetiku a měli by být podporováni ve sporech týkajících se jejich práv a povinností. Tento postup by se měl vztahovat na spory s dodavateli, které se týkají jak nákupu, tak prodeje elektřiny, se společenstvími pro elektrickou energii a občanskými energetickými společenstvími, jakož i se stranami, s nimiž mají uzavřeny dohody o sdílení energie.

XI. Integrita jednotného trhu s elektřinou: opatření a mechanismy zavedené členskými státy by měly zohledňovat dopady na hospodářskou soutěž, volný pohyb služeb a fungování vnitřního trhu s elektřinou s cílem zajistit spravedlivou a otevřenou hospodářskou soutěž, rovné podmínky a dodržování základních zásad, na nichž je jednotný trh založen.

XII. Přeshraniční přístup k energii: trh s energií by měl být dále integrován v rámci Unie, aby spotřebitelé mohli uzavírat smlouvy o dodávkách energie s dodavateli energie mimo svůj region nebo členský stát za účelem podpory hospodářské soutěže, rozšíření výběru pro spotřebitele a snížení cen. To by mělo být podporováno zejména v příhraničních regionech, kde jsou energetické sítě integrovány. Členské státy by měly zajistit praktická opatření pro poskytovatele přeshraničního prodeje, jako jsou jasná a transparentní pravidla pro zdanění, minimální požadavky na služby, zjednodušení administrativních postupů a stanovení jasných pravidel pro ochranu spotřebitele a řešení sporů.

POSTUP V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Název:	Změny směrnic (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu Unie s elektřinou			
Referenční údaje:	COM(2023)0148 – C9-0038/2024 – 2023/0077B(COD)			
Datum předložení Parlamentu:	14.3.2023			
Příslušný výbor: Datum oznámení na zasedání	ITRE 29.2.2024			
Výbory požádané o stanovisko: Datum oznámení na zasedání	BUDG 29.2.2024	ECON 29.2.2024	IMCO 29.2.2024	
Zpravodaj: Date appointed	Nicolás González Casares 11.4.2023			
Projednání ve výboru:	24.4.2023	23.5.2023	25.10.2023	28.11.2023
	7.12.2023	15.1.2024		
Datum přijetí:	19.7.2023			
Výsledek konečného hlasování:	+: –: 0:	55 15 2		
Datum předložení:	22.3.2024			

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

55	+
ID	Paolo Borchia, Rosanna Conte, Elena Lizzi, Antonio Maria Rinaldi
NI	Francesca Donato
PPE	Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraki, Ivan Štefanec, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner
S&D	Beatrice Covassi, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Jens Geier, Nicolás González Casares, Romana Jerković, César Luena, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Daniela Rondinelli, Nacho Sánchez Amor, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Jordi Solé

15	-
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Robert Roos, Grzegorz Tobiszowski
ID	Marie Dauchy, Thierry Mariani
NI	Edina Tóth
PPE	François-Xavier Bellamy, Arnaud Danjean
Renew	Christophe Grudler
The Left	Marisa Matias, Marina Mesure

2	0
S&D	Robert Hajšel, Ivo Hristov

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se